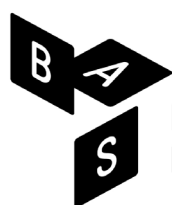

ÅRSRAPPORT 2018

Masterkurset Open Form, New Wood høst 2018 med Marco Casagrande

Foto: BAS

Bergen Arkitektthøgskole
Bergen School of Architecture

Innhold

1	STYRETS BERETNING.....	3
2	INTRODUKSJON TIL BERGEN ARKITEKTHØGSKOLE.....	9
2.1	SAMFUNNSROLLEN	9
2.2	ORGANISERING OG ORGANISASJONSSTRUKTUR	10
2.3	HOVEDTALL	14
3	ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER.....	16
3.1	SEKTORMÅL 1: HØY KVALITET I UTDANNING OG FORSKNING	16
3.1.1	RELEVANT ARKITEKTUTDANNING AV HØY KVALITET	16
3.1.2	GODT LÆRINGSMILJØ	22
3.1.3	INTERNASJONAL AKTIVITET OG MOBILITET	25
3.2	SEKTORMÅL 2: FORSKNING OG UTDANNING FOR VELFERD, VERDISKAPING OG OMSTILLING .	32
3.2.1	FORSKNING UT FRA EGENART OG SAMSPILL MED UTDANNINGEN	32
3.2.2	SAMARBEID, DELTAKELSE, FORMIDLING OG DOKUMENTASJON	35
3.3	SEKTORMÅL 3: GOD TILGANG TIL UTDANNING.....	48
3.3.1	SØKNAD OG OPPTAK	48
3.3.2	LIVSLANG LÆRING	50
3.4	SEKTORMÅL 4: EFFEKTIV, MANGFOLDIG OG SOLID HØYERE UTDANNINGSSEKTOR OG FORSKNINGSSYSTEM.....	52
3.4.1	LITEN EFFEKTIV INSTITUSJON MED HØY KVALITET	52
3.4.2	INTERNASJONALT KONKURRANSEDYKTIG	55
3.4.3	SAMARBEID OG ARBEIDSDELING	55
4	STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN.....	58
5	VURDERING AV FREMTIDSUTSIKTER.....	61
5.1	OMTALE AV FREMTIDSUTSIKTER OG PLANER FOR 2019.....	61
5.2	BUDSJETT BERGEN ARKITEKTHØGSKOLE 2019.....	67
6	ÅRSREGNSKAP 2018 MED NOTER OG LEDELSESKOMMENTAR.....	69

1 Styrets beretning 2018

Vurdering av om oppnådd måloppnåelse og resultater er tilfredsstillende

For 2018 har det vært en prioritert oppgave for styret å sikre at gruppen av faste lærere uten førstestillingskompetanse gjennomførte planlagte løp for å kunne fremstille seg for kompetansevurdering rundt årsskiftet 2018/2019. Rektor og prorektor har fulgt opp dette gjennom året med regelmessige møter i FOU-gruppen. Forløpet er noe forsinket i forhold til opprinnelig plan, slik at kompetansevurdering vil skje i forbindelse med vurdering av søkere til utlyste stillinger våren 2019. Styret er orientert om at denne forsinkelsen ikke har påvirket det øvrige arbeidet med å søke institusjonsakkreditering.

Med hensyn til læringsmiljø var bedre renhold og oppgraderte IKT- og verkstedfasiliteter prioritert i 2018. Styret er tilfreds med at administrasjonen har tatt tilbakemeldinger og anbefalinger fra LMU til følge og økt både hyppighet og arealer for vask. Noe som også gjenspeiles på kostnadssiden. BAS har siste år fått på plass et relativt stabilt trådløst nett og en utskriftsløsning som fungerer. Drift av verksted og maskiner er styrket i løpet av året og det er investert i nytt utstyr.

Styret observerer at BAS over tid klarer å drive forskning og utviklingsarbeid ut fra skolens egenart. Skolen oppnår finansiering til faglig aktivitet både nasjonalt og internasjonalt. Styret synes det er positivt at BAS alene og i samarbeid med andre, produserer publikasjoner av høy kvalitet og relevans.

Styret registrerer med glede at skolen fortsatt har gode søkertall og tilnærmet rekordhøy kandidatproduksjon i 2018.

Gjennomføring av budsjett med vekt på prioriterte mål og aktiviteter, her under søkning til studiet

BAS fikk et årsresultat for 2018 på -120' kroner, som var tilnærmet lik budsjettert underskudd på -115'. Årets aktiviteter og resultat er i tråd med gjeldende målsetting om å heve studentenes læringsmiljø og at tidligere års overskudd skal anvendes til langsiktige tiltak som kommer studentene til gode. BAS utbetaler ikke utbytte og evt. overskudd tilføres skolens egenkapital for disponering senere år. Flere år med positivt resultat har gitt skolen egenkapital og handlingsrom til å kunne planlegge med underskudd ved behov.

Prioriterte aktiviteter, her under oppbygging av kompetanse for faglig fast personale og oppgradering av fysisk læringsmiljø ble i hovedsak gjennomført som planlagt. I tillegg til forberedelsene til kompetanseheving for de faste lærerne, gjennomførte skolen tiltak for å styrke infrastrukturen og det fysiske læringsmiljøet. Styrking av drift og beredskap for nettverk og servere, styrking av verkstedsfunksjoner og økt renhold.

Resultatet endte tilnærmet som budsjettet. Kostnadsøkning ut over budsjett til renhold og IKT ble til dels oppveid av at prosessen med nyansettelser og tilhørende kompetansevurdering ble skjøvet inn i 2019, samt noe underforbruk av lønn i undervisning grunnet sykefravær og permisjon.

BAS har et mål om utstrakt internasjonalt samarbeid. Skolen har jevnt over et stort innslag av internasjonale studenter og har en relativt høy andel internasjonal utveksling. De siste årene har BAS fått økonomisk uttelling på søknader om SIU- og Erasmus+midler til gjennomføring av faglige prosjekter i samarbeid med partnerskoler i bl.a. Canada, Østerrike og Lichtenstein.

BAS har de siste årene hatt høye og økende søknadstall. I 2018 hadde skolen 216 søkere til 30 plasser, som gir over 7 søkere pr studieplass. BAS er ikke med i samordna opptak. Med 33 uteksaminerte kandidater i 2018 ble det skolens nest største diplomkull, bare slått av 2014-kullet som endte med 35 uteksaminerte kandidater.

Transaksjoner med nærstående part

BAS leier undervisningslokaler av BAS Eiendom AS, som er heleid datterselskap av BAS. BAS Eiendom AS skal ikke drives med overskudd og utbetaler ikke utbytte. Leieforholdet er regulert i skriftlig leiekontrakt. Husleien skal dekke lånekostnader og andre kostnader som påligger huseier. Husleien sammenholdes med leie på sammenlignbare lokaler, i den grad slike finnes, for å sikre at leien i størst mulig grad følger markedsleie. Fra 2017 til 2018 ble husleien kun prisjustert.

Styret for BAS vedtok i 2017 å gi BAS Eiendom AS et lån på 2 millioner kroner til (del)finansiering av ny heis på skolen. Lånekontrakten er satt opp på markedsmessige vilkår og løper over 15 år.

Vesentlige forhold som har hatt betydning for oppnådde resultater – utfordringer og styrets tiltak for å forebygge avvik

Både rektor og deler av fagpersonalet driver aktiv søking etter faglig samarbeid og finansiering av prosjekter. Innsatsen har resultert i flere interessante og

samfunnsrelevante prosjekter og har blant annet gitt BAS mulighet til å produsere publikasjoner av høy kvalitet.

Kvaliteten i undervisningen ved BAS sikres gjennom en stadig drøfting og utvikling av de kursene som inngår i skolens studieprogram. Studiekvalitetsutvalget og læringsmiljøutvalget angir hvor det trengs prioritert innsats.

Styret erfarer at skolen har utbytte, både faglig og økonomisk, av samarbeidet med private og offentlige eksterne aktører. At flere ser skolen som en interessant samarbeidspartner er et resultat av både langsiktig arbeid og innsats og initiativ av skolens ansatte i dag.

Samarbeidet med andre høyere undervisningsinstitusjoner lokalt, nasjonalt og internasjonalt gir BAS mulighet til å delta i faglig utfordrende utviklingsprosjekter og forskningsaktivitet.

Styret ønsker å være en ressurs, som med sin samlet brede kompetanse, kan bidra positivt til skolens virksomhet.

Økonomisk er skolen sårbar for svingninger i gjennomstrømming og frafall på studiet, som gir utslag på statsbevilgningen. For tiden er både søknadstall og kandidattall gode og siste års erfaringer bekrefter at BAS er i stand til å hente inn annen ekstern finansiering.

Skolens organisasjon med en del fast ansatte på deltid og andre halvdel på kortere engasjement innebærer muligheter for fleksibilitet og rask endring, men gir også utfordringer med hensyn til stabilitet og robusthet. Styret mener at BAS må finne en balanse som lar skolen utnytte fordelene ved sin dynamiske organisasjon og samtidig sikrer et fagmiljø som er tilstrekkelig robust.

Studentene ved BAS har i Studiebarometeret vanligvis gitt skolen gode karakterer på alle områder med unntak av det fysiske læringsmiljøet. Skolen har møtt misnøyen med det fysiske læringsmiljøet med tiltak som beskrevet over. For 2018 gir BAS-studentene skolen gjennomgående dårligere skår i Studiebarometeret enn tidligere år. Ettersom skolen har lagt inn stor innsats for å bedre det fysiske læringsmiljøet, er det grunn til å anta at årets relativt lave skår kan knyttes spesielt til en konkret læringsmiljøsak, som er blitt håndtert gjennom året. Styret har selv behandlet saken i styremøter og sett til at skolen har satt inn tiltak, både avhjelpende og forebyggende.

Det skal være lav terskel for å melde fra om avvik. Administrasjonen har planlagt å lansere en digital avviksmelder i løpet av våren 2019. Resultater fra SHoT, den nasjonale studentenes helse- og trivselsundersøkelse, har avdekket områder som krever ekstra oppfølging. Her under rus, mobbing, eksamensangst og økonomisk

belastning. Styret er informert om tiltak som er planlagt og iverksatt som svar på dette.

Styret har bedt skolen om å sørge for gode rutiner og nødvendig informasjon for å forebygge avvik.

Organisatoriske endringer som kan påvirke skolens rettslige eller økonomiske stilling

Styret har ikke planlagt organisatoriske endringer som direkte vil påvirke skolens rettslige eller økonomiske stilling, men ønsker fortsatt arbeid for å oppnå en større andel fast fagpersonale med førstestillingskompetanse. Å sørge for at fagpersonalet oppfyller NOKUTs krav til akademisk kompetanse, inngår som del av forberedelsene til søknad om institusjonsakkreditering for å sikre videreføring av statsstøtten.

Viktigste prioriteringer for 2019

Søknad om institusjonsakkreditering som høyskole med tilhørende tiltak er overordnet prioritert oppgave i 2019.

Nyansettelser og gjennomføring av kompetansevurdering av fagpersonalet for å øke andelen lærere med førstestillingskompetanse.

Gjennomføring av pedagogisk utviklingsprosjekt for fagpersonalet. Dels gjennom interne tiltak og dels gjennom deltakelse i det europeiske nettverket, EAAE sitt opplegg «Educating the Educators».

Oppfølging av læringsmiljøet, både fysisk og psykososialt er prioritert. Studentene gir det fysiske læringsmiljøet dårlig karakter i Studiebarometeret til tross for en rekke gjennomførte tiltak siste år.

Samarbeidet med Bergen kommune, Høgskolen på Vestlandet, byggeindustri og aktører innen tremiljø skal videreføres og styrkes. Kontakten skolen har med Husbanken skal opprettholdes.

Arbeidet med beredskap og sikkerhet er fortsatt prioritert og vil bli videreført med tiltak internt i organisasjonen og gjennom samarbeidet i Beredskapsforum Bergen.

Resultater av arbeidet med likestilling, diskriminering og tilgjengelighet

Styret legger til grunn full likestilling mellom kjønnene, men det er en ubalanse i kjønns sammensetningen av personalet. Lønnsmessig og med hensyn til andre

arbeidsvilkår og utviklingsmuligheter er det ingen forskjellsbehandling av kjønnene. Styret ber BAS fortsatt arbeide aktivt for å sikre en bedre kjønnsbalanse blant fagpersonalet.

BAS har for tiden ikke fast ansatte kvinner i faglig toppstilling, men engasjerer kvinnelige professorer til undervisning på enkeltkurs. Andel kvinner i førstestilling ved BAS var i 2018 på knapt 10%.

Ved utgangen av 2018 hadde skolen to åremålsansatte kvinnelige førsteamanuenser (å 50%) i ulønnet permisjon og to åremålsansatte kvinnelige amanuenser (å 50%) som skal kompetansevurderes i løpet av 2019. Med disse fire hhv tilbake fra permisjon og kompetansevurdert/-hevet, vil andelen førstestillingskompetente kvinner øke til 21%. Det er også en mulighet til å få inn flere kvinner i forbindelse med den siste stillingsutlysningen.

BAS har skjerpet og formalisert noen rutiner for å forebygge og sikre forsvarlig håndtering av saker om trakassering.

BAS aksepterer ikke direkte eller indirekte diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion eller livssyn.

BAS tilbyr tilrettelegging for studenter med spesielle behov på eksamen og søker så langt som mulig også å legge til rette for studenter som melder om særlige behov i undervisningssituasjonen. Skolen opplever en sterk økning i krav om tilrettelagt undervisning. Inntrykket er at også andre skoler erfarer det samme.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Arbeidet med beredskap er videreført i 2018 og det har vært avholdt interne tabletop/ kriseøvelser i organisasjonen i løpet av året. Skolen har en krise- og beredskapsplan som holdes oppdatert og justeres ved behov. Det er et mål å øke bevisstheten blant lærere og studenter rundt sikkerhet og beredskap, og administrasjonen har iverksatt tiltak for å sikre god og tydelig informasjon, muntlig og skriftlig. Det avholdes årlig førstehjelpskurs og brannøvelser for studenter og ansatte. Nye studenter får verkstedopplæring før de får bruke maskiner og verktøy.

Styret ser verdien av at BAS deltar i Beredskapsforum Bergen der byens høyere utdanningsinstitusjoner samarbeider om beredskapsarbeidet. BAS har deltatt på samlinger og kurs i regi av Beredskapsforum Bergen, våren og høsten 2018.

Styret noterer seg at administrasjonen i løpet av året har fulgt opp krav knyttet til den nye personvernforordningen (GDPR). Blant annet er skolens

personvernerklæring publisert på nett og studieadministrasjonen har gjennomført øvelse i håndtering av avvik i regi av Beredskapsforum Bergen.

Styret tar til informasjon at BAS som en liten organisasjon har et forenklet/tilpasset styringssystem for informasjonssikkerhet (SSIS). Det ble sist utført en enkel kartlegging og risikoanalyse i 2017. Drift av skolens nettverk og servere er satt ut til eksterne datafirma, og det er inngått avtaler med disse om backup og beredskap. Data- og informasjonssikkerhet betraktes som del av det øvrige risiko- og beredskapsarbeidet som det arbeides videre med.

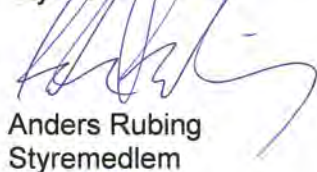
Styret for BAS består av 8 medlemmer: 3 eksterne representanter valgt av rådet, 2 studentrepresentanter valgt av studentenes allmøte, 2 lærerrepresentanter valgt av lærerrådet og en representant for de administrativt ansatte valgt av disse. Styret avholdt 4 møter i 2018.

Bergen, 15.03.2019

Bjart A. Rieber Nygaard
Styreleder

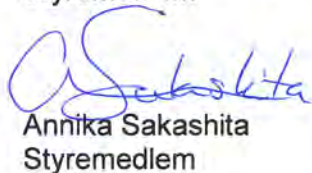

Henning Warloe
Nestleder

Gudrun Molden
Eksternt styremedlem

Anders Rubing
Styremedlem

Charlotte Erckrath
Styremedlem

Siv Gjerde Aardal
Styremedlem

Annika Sakashita
Styremedlem

Mads-Michael Senneseth
Styremedlem

2 INTRODUKSJON TIL BERGEN ARKITEKTHØGSKOLE

2.1 Samfunnsrollen

*BAS skal utdanne kritisk reflekterende arkitekter som tar samfunnsansvar.
(Strategiplan for BAS)*

BAS skal være med å utvikle og utfordre den faglige diskursen rundt hva en arkitekt er og kan være.

Sentralt i undervisningen står tilnærmingen til Åpen form og Holdbar. Inkludering, mangfold og medvirkning er sentrale stikkord. Studiet på BAS har en helhetlig forståelse for bærekraftig utvikling som legger vekt på komplekse situasjoner der landskap og klima, men også subjektets ansvar i forhold til samfunnsmessige aspekt blir fremhevet. Målet er at bærekraftsspørsmål inngår som en naturlig del av alle faglige diskusjoner, forskning og utvikling, og som holdningsbase i studentenes prosjekter. Det internasjonalt sammensatte miljøet ved skolen gir også viktige perspektiver på holistiske sammenhenger og på global ansvarsforståelse.

Skolens undervisning har sin forankring i en vestnorsk regional byggeskikk formgitt under forutsetningene klimaet og landskapet legger, basert på grundig situasjonsanalyse og tverrfaglig samarbeid med fagfelt som meteorologi, landskapsøkologi og bygningshistorie. Skolen har stort fokus på feltarbeid, samfunnsanalyse og situasjonsfortolkende formgivning. Gjennom studietiden blir studenten eksponert for, og skal aktivt forholde seg til ulike landskapsrom og deres bosetningsmønstre i tun og kystbosetninger, både ved analysearbeid og praktisk arbeid som vøling av naust og lemmstove.

Skolen søker å gi elevene kunnskap om stedegen, tradisjonell og innovativ materialbruk for å gjøre studentene i stand til å utfordre byggeindustrien og utvikle nye prosjekterings- og byggemetoder forankret i tradisjon, materialforståelse, ressursbruk og kvalitet.

BAS ønsker å delta i samarbeidsprosjekt og handle i det offentlige rom for å styrke vår relevans og legitimere vår stemme i samfunnsdebatten. Skolen skal fungere som et ressurscenter for profesjonen og en døråpner inn til arkitektenes fagfelt for allmenheten.

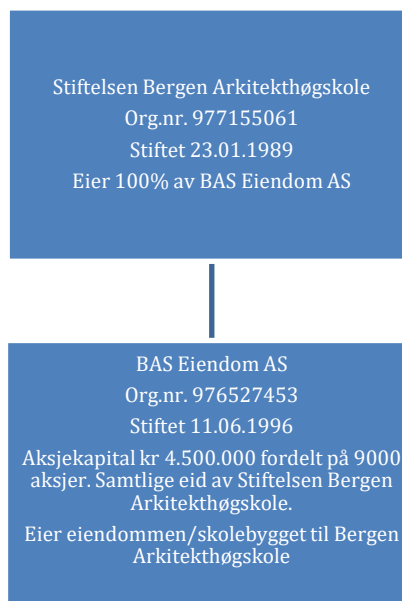
BAS skal være en faglig arena og et forum for studenter, byens arkitekter, myndigheter, og offentligheten. Silokjelleren ble utviklet og åpnet ved hjelp av økonomisk støtte fra Kulturrådet og Bergen kommune. Når ikke skolen selv bruker lokalene lånes de ut til samarbeidspartnere som Borealis, Bergen Assembly og lokale og internasjonale musikere og kunstnere.

2.2 Organisering og organisasjonsstruktur

Bergen Arkitekthøgskole er en privat høyskole organisert som en stiftelse og en av tre norske skoler som tilbyr Master i arkitektur. Masterstudiet i arkitektur er akkreditert, skolens system for kvalitetssikring av utdanningen er godkjent ved evaluering i 2009 og 2016, og neste mål er å oppnå institusjonsakkreditering som høyskole.

Skolen ble grunnlagt i 1986 og har i dag om lag 150 studenter på sitt 5-årige profesjonsstudium i arkitektur. BAS fikk eksamensrett i 1990 og mottok statstilskudd for første gang i 1996. Samme år etablerte skolen seg i egne lokaler i Sandviksboder 59-61 i Bergen. BAS Eiendom AS er heleid datterselskap av BAS og eier av skolebygget som BAS leier. BAS Eiendom AS har ingen ansatte. Ingen fordeling av indirekte kostnader mellom selskapene ut over husleien. Leieforholdet er regulert i skriftlig leiekontrakt.

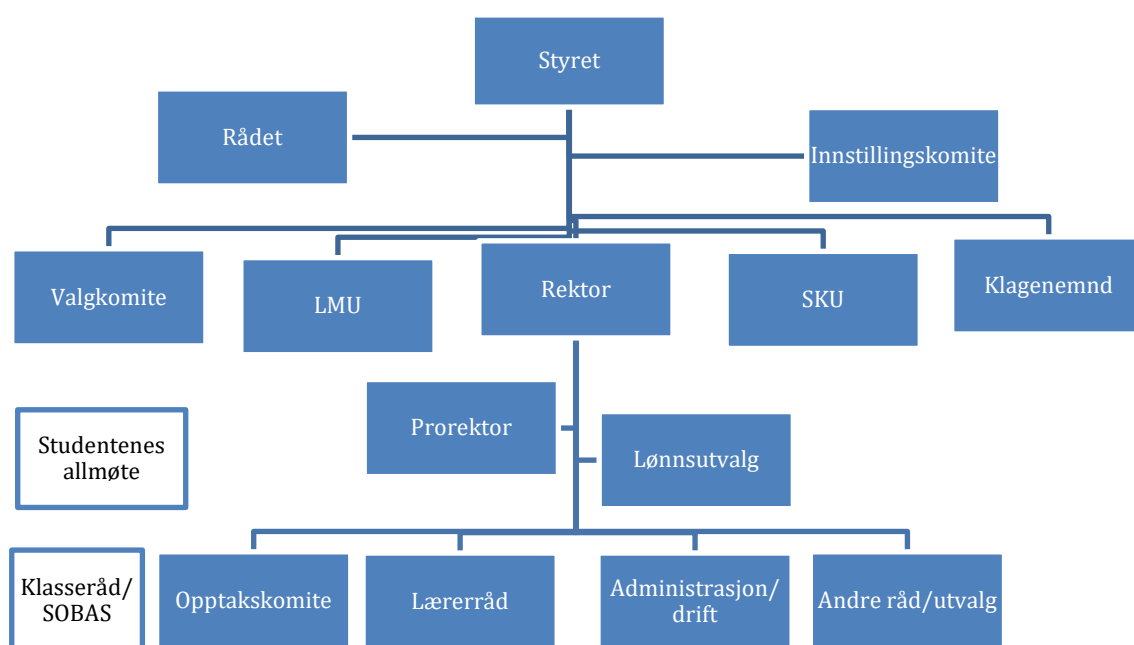
Overordnet selskapsstruktur for BAS og BAS Eiendom AS:

Da skolen kjøpte siloen på kaien i Sandviken var det et viktig premiss at bygningsmassen ble et sted som inviterte til å agere i full målestokk og i forhold til reelle situasjoner. Studentene skal delta i utviklingen av skolen i tråd med fokuset på subjektets deltakelse i å forme sine omgivelser. Siden skolen flyttet inn har studentene

både i egne initiativ og ulike kurs stadig bygget skolen gjennom små og store intervensjoner; og derigjennom utfordret måten man interagerer med studiesituasjonen.

Organisasjonskartet skissert under viser hovedstruktur og rapporteringslinjer i organisasjonen:

Styret har det overordnede ansvar for skolens drift og er det organ som tilsetter rektor. Styret har medlemmer fra studenter, lærere, administrativt personale, samt eksterne medlemmer valgt av Rådet.

Rektor er også daglig leder og tilsettes på åremål i 100% stilling som inkluderer undervisning og annen faglig aktivitet.

Prorektorstillingen har gjennom årene variert i omfang og ansvar. Høsten 2017 fikk BAS en prorektor i 50% åremålsstilling. Han har særlig ansvar for å følge opp akkrediteringsprosessen og FOU-gruppen på skolen men skal også delta i den daglige ledelsen av skolen og være med på SKU- og lærerrådsmøter. Han skal representere skolen i ulike fora nasjonalt og internasjonalt og følge med på undervisningen ved å delta på kurs og gjennomganger. Han skal i tillegg arbeide med egen FOU frem mot ny kompetanseevaluering i 2019.

Studiekvalitetsutvalget (SKU) arbeider for vedlikehold, forbedring og styrking av studieopplegg, undervisning og læring. SKU presenterer alle større saker i lærerråd, som besitter en bredere faglig kompetanse, for endelig godkjenning der. SKU består av rektor, prorektor, klasselærere, valgte lærere og studenter.

Læringsmiljøutvalget (LMU) ved BAS ble opprettet våren 2006. LMU skal være en pådriver i arbeidet med læringsmiljø og skal arbeide for studentenes studie- og læringsmiljø og for at det fysiske og psykiske arbeidsmiljøet er forsvarlig ut fra en samlet vurdering av hensynet til studentenes helse, sikkerhet og velferd. LMU har medlemmer fra studenter og ansatte og rapporterer direkte til høyskolestyret.

Rådet der alle betalende studenter og ansatte lærere har stemmerett var tidligere skolens øverste organ. I dag er rådets hovedoppgave å velge eksterne styremedlemmer. Allmøtet og klasserådet er studentenes egne fora som velger studentrepresentanter til skolens råd og utvalg.

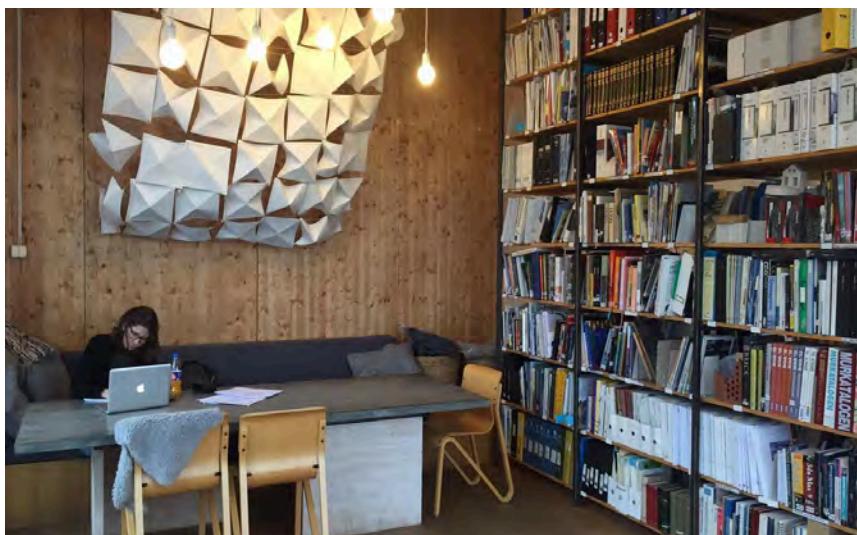
Opptakskomiteen som består av BAS-lærere og studenter, har en viktig rolle. BAS er ikke med i samordna opptak. Opptakskomiteen leser søknader, gjennomfører intervju med innkalte kandidater og bestemmer hvem som skal tilbys plass, hvem som får avslag og hvem som får stå på venteliste. Opptak gjennomføres i henhold til skolens prosedyre for opptak og prosedyre for opptakskomiteen.

Studentene ved BAS er representert i de fleste komiteer og råd og blir hørt på linje med lærere/ansatte i alle større/strategiske spørsmål. BAS er en liten skole med en oversiktlig organisasjon og kort vei mellom de ulike nivåer og grupperinger. **Allmøtet** er studentenes eget organ der alle BAS-studenter med studierett har møte- og stemmerett. Allmøtet velger studentrepresentanter til styret og andre råd og utvalg der studentene skal være representert. **Klasserådet** (SOBAS) er den formelle studentorganisasjonen på BAS. Alle studenter med studierett på BAS er medlemmer og hvert klassetrinn velger sine representanter til SOBAS-styret.

Lærerne ved BAS er praktiserende arkitekter, landskapsarkitekter, kunstnere og ingeniører. De ansettes eller engasjeres i deltidsstilling inntil 50%. Ved etablering var det et hovedprinsipp at skolen ikke skulle ha fast ansatt undervisningspersonale. En slik dynamisk modell skulle sikre at skolen til enhver tid hadde de beste lærerne med oppdatert og relevant kompetanse. I dag søker BAS å finne balansen mellom NOKUTs krav til fast ansatt fagpersonale og ønsket om å bevare sin dynamiske organisasjon. **Lærerrådet** kan drøfte og behandle alt som vedrører skolens undervisning. Alle ansatte og engasjerte lærere ved BAS har møterett i Lærerrådet.

Administrasjonen er skolens forvaltning og har en koordinerende og sammenbindende rolle i skolens drift. Administrasjonen omfatter studieadministrasjonen med to studiekonsulenter, en lønns- og regnskapsansvarlig og kontorsjef. I tillegg biblioteksansvarlig, vaktmester og verkstedsassistent.

Biblioteket på BAS er et fagbibliotek, men åpent for alle potensielle brukere. Det har en fast ansatt fagansvarlig og to-tre studentassistenter engasjert på deltid. Studentassistentene har i hovedsak ansvar for fagrelaterte kvelds- og helgearrangementer i biblioteket.

Biblioteket på BAS – felles undervisning og stille jobbing

Foto: BAS

2.3 Hovedtall

BAS har de siste årene lagt jevnt på til sammen rundt 20 årsverk fordelt på undervisning, drift og administrasjon. Skolen har en fast administrativ stab på 4 personer, samt bibliotekar, vaktmester og verkstedassistent. Rektor og prorektor regnes både som faglig og administrativt personale. Høsten 2018 utgjorde disse 9 personene 7,4 årsverk.

Av fagpersonalet på 13-14 årsverk (avhengig av om rektor og prorektor medregnes) var 10 personer og et arkitektkontor, til sammen 6,5 årsverk ansatt i åremål/fast stilling med hovedstilling ved BAS. Av disse var to personer, 1 årsverk, i ulønnet permisjon i løpet av året. I løpet av et semester er omkring 20-30 lærere engasjert ved skolen for større eller mindre oppdrag.

BAS hadde 156 registrerte studenter høsten 2018, herav 79 kvinner som gir en kvinneandel på knapt 51%. Fra 2015 har det vært omtrent like mange kvinner og menn på studiet. Tidligere år har det vært en overvekt av menn på studiet. Studenttallet varierer noe fra år til år men har totalt sett steget ut over 2000-tallet. Til tross for at skolen ikke markedsfører seg på tradisjonell måte har søker tallene holdt seg jevnt høye. BAS tar årlig opp 30 studenter for oppstart i første klasse. Skolen kan godskrive bachelorutdanning fra andre arkitektskoler og ta opp søkere direkte til fjerde år. Flesteparten av disse kommer fra utenlandske skoler. I 2018 hadde skolen 216 søkere til ordinært opptak i første klasse, mens 49 søkte om opptak til fjerde år.

Biblioteket på BAS har over 10.000 titler i samlingen. I 2018 og 2017 har biblioteket intensivt arbeidet med å katalogisere og føre inn flere titler i biblioteket sitt elektroniske søkesystem. I 2017 ble det ført inn hele 400 elektroniske bøker i bokdatabasen fra andre databaser. Biblioteket mottok 119 bøker i gave i 2018, fra arkitekturbiblioteket på NTNU og fra privat giver i Bergen. Til sammen ble det registrert inn 947 nye titler i databasen i 2018 hvorav 536 var papirutgaver og 411 var elektroniske. Det ble til sammenligning i 2017 kjøpt inn 230 nye bøker til biblioteket mot 152 nye bøker i 2016. I 2018 ble det lånt ut ca. 900 titler, en svak nedgang fra 2017. Det ble registrert utlån av 956 bøker i 2017 i tillegg til 27 fjernlånsbøker fra andre bibliotek i 2017 og 35 i 2018. BAS får inn ca 50 forskjellige tidsskrifter årlig og skolen har et feltbibliotek med rundt 30 titler som kan medbringes på feltarbeid/studieturer. Biblioteket har også fiskestenger, sykler, symaskiner og fotostativ til utlån for studenter og ansatte.

Skolen hadde i 2018 samlede driftskostnader på kr 22.771'. Samlede driftsinntekter var på kr 22.556'. Av dette beløpet var kr 17.174' statstilskudd og kr 4.657' inntekter fra skolepenger. Disse to postene står for skolens hovedinntekter og utgjorde hhv. 76% og 21% av totale inntekter.

Både statsstøtte og skolepenger har bidratt til at samlede inntekter har steget jevnt ut over 2000-tallet. Primært på grunn av høyere studenttall og som konsekvens av det, økt produksjon av studiepoeng som gir uttelling i finansieringssystemet. BAS er avhengig av studentbetaling for å kunne drive forsvarlig, men har som uttalt mål at skolepengene skal holdes så lavt som mulig. Skolen ønsker at studiet skal være tilgjengelig for alle uavhengig av sosial og økonomisk situasjon. Høsten 2018 var studieavgiften på kr 16.432 pr semester, kun prisjustert fra 2017.

I 2018 beløp andre driftsinntekter seg til 725' kroner og utgjorde vel 3% av samlede driftsinntekter. Det meste av disse inntektene er flerårige eller fornyet tilskudd fra samme bevilger, som SIU og Erasmus+.

All aktivitet skolen bedriver er undervisningsrelatert og regnskapsført i skolens regnskap. Selve eiendommen/skolebygget er eid av BAS Eiendom AS, som er et heleid datterselskap av Stiftelsen Bergen Arkitekthøgskole. BAS betaler husleie til BAS Eiendom AS. Fordeling av ansvar og kostnader er regulert i skriftlig leiekontrakt. Ingen indirekte kostnader fordeles mellom selskapene og det utbetales ikke utbytte.

Streng økonomistyring har sikret en bærekraftig økonomi med god likviditet og solid egenkapital. Egenkapitalen er skolens buffer mot evt. redusert statsstøtte og uforutsette hendelser og skal blant annet brukes på større tiltak for å bedre studentenes læringsmiljø.

Nøkkeltall for 2018:

- **Antall årsverk: ca 20**
- **Antall registrerte studenter: 156**
- **Totale inntekter: kr 22.556'**
- **Total tildeling fra Kunnskapsdepartementet: kr 17.174'**
- **Antall uteksaminerte diplomkandidater: 33**

Statistikk vedrørende studiet, personalet, økonomi m.m. finnes på NSDs Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) <http://dbh.nsd.uib.no/>

3 ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

3.1 Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning

Studiet ved BAS skal være aktuelt og samfunnsrelevant og klargjøre studentene til en profesjonell virkelighet.

3.1.1 Relevant arkitektutdanning av høy kvalitet

BAS tilbyr en praktisk orientert undervisning med aktiviserende og varierte læringsformer. Skolen finner styrke i å implementere ulike undervisnings- og læringsformer som forelesninger, individuelle veiledninger, feltarbeid, gruppearbeid med og uten veileder. Det legges mye vekt på å gi studentene trening i å registrere, analysere, reagere, presentere og diskutere egne arbeider.

Læring i og av fellesskapet er et viktig grep i pedagogikken til BAS. Studentene bringer med seg ulik erfaring og kompetanse og bidrar til hverandres læring. Studentene lærer av hverandre og av de tilbakemeldingene de selv og andre får, en styrke som fremheves blant annet av eksterne sensorer og studentene selv.

Ved å engasjere praktiserende arkitekter og kunstnere blir undervisningen i tett kontakt med arbeidslivet.

Bruk av eksterne sensorer er et viktig kvalitetstiltak for skolen. Sensorene gir en viktig tilbakemelding på utdanningstilbudet, og i tillegg gir sensorene viktig tilbakemelding på blant annet utdanningskvalitet, resultat, samfunnsrelevans og en sammenligning med andre skoler. Skolen har de siste årene brukt programsensor på et par ulike måter:

- Ved å bruke en sensor gjennom flere år får vi tilbakemelding på utviklingen av undervisningen men også resultatkvalitet.
- Ved å bruke en sensor på eksamener på ulike nivå får skolen en tilbakemelding på utviklingen gjennom studiet, i tillegg til resultatkvalitet.

I 2018 har skolens studiekvalitetsutvalg arbeidet med programevaluering og hvordan dette kan brukes i skolens arbeid med kvalitet og kvalitetsutvikling. Det er ikke satt en dato for programevaluering, da skolen ønsker få gjennomført søknad om akkreditering som høyskole før vi pålegger oss selv mer arbeid.

Erfaringer og tiltak

Gjennom eksterne, lærere og sensorer, får skolen bekreftet at utdanningstilbudet er alternativt, samfunnsrelevant og aktuelt, utfordrende og med høy kvalitet.

Kvalitetsarbeid er likevel kontinuerlig og en av fordelene ved å være en liten skole er at vi enkelt kan gjøre små eller store justering i undervisningen hvis det kommer tilbakemelding som krever det

Bakgrunnsmateriale for tiltak er rapporter fra studentene, sensorene, veiledere, koordinatorene, administrasjon og diskusjoner under utstillinger og eksamen.

De første 3 årene, grunnutdanningen, består av faste kurs som bygger på hverandre, og kompleksiteten øker fra år til år. Små endringer kan gjøres underveis i kurs eller fra år til år.

I tillegg til at klasselærerne er representanter i Studiekvalitetsutvalget (SKU) og melder om eventuelle endringer, er SKU fast med på juleutstillingen i 1. klasse, 2. klasse og 3. klasse-eksamen.

De siste årene har en tilbakemelding fra sensorteamet og SKU vært, at 1. klasse-prosjektene er for like. Nye lærere er et av tiltakene for å sikre større variasjon i prosjektene. I løpet av de siste årene har det vært en styrking av material og byggekurs i 2. klasse. Disse tiltakene har ført til kvalitativt gode kurs som får høy nasjonal og internasjonal oppmerksomhet og priser. Innføringen av en fellesutstilling på eksamen i 2. klasse er et godt grep som gir mye tilbake til både studenter og sensorer.

I 3. klasse har tidligere kritikk vært at referanse og verktøy bør styrkes. De siste årene er flere tiltak gjennomført og dette har fungert godt. Skolen jobber videre med å styrke studentenes evne til å bevege seg mellom skala, noe både sensorer i 3. klasse og på diplom kommenterer som en svakhet.

Masterkursene varierer fra år til år. Tema kan tilpasses samfunnsaktuelle spørsmål og spennende lærerkrefter fra ulike spesialfelt kan inviteres inn i tillegg til faste lærerkrefter for å styrke aktualitet og samfunnsrelevans

I diplomarbeidet må eksamenskandidaten vise hva han/hun har lært og øvd ved BAS gjennom 5 år. Oppgavene er selvformulerte, både i emne og innlagt program. Det kreves et samfunnsengasjement og en reflektert og kritisk oppfatning av hva som er oppgavene for en arkitekt. Fjorårets sensorkritikk, at noen av prosjektene hadde problem med å komme seg fra mapping/bakgrunn til formsvar ble tydeliggjort fra diplom 2018 og erfaringen fra dette året var at det fungerte. Bevissthet rundt teoretisk forankring ble i 2018 etterlyst. Studentene mangler en kritisk vurdering av dette. Dette er styrket fra 2019 med blant annet flere lese- og skrivekurs.

Både fremdrift og sikring av slutfasen har vært diskutert i diplomprosessen de siste par årene, og spesielt hos svakere prosjekt. Skolen innfører/har innført ulike tiltak som skal sikre dette. Erfaringene av disse tiltakene så langt er positive.

3.1.1.1 Gjennomføring på normert tid

Gjennomføringen på arkitektur er generelt høyt i hele Norge, også på BAS. Frafallet fra arkitektstudier generelt er lite, på BAS dreier det seg om cirka 1-2 studenter per år. BAS ser at de studentene som velger å avslutte arkitekturstudiet gjør dette innen 2 år, og har ofte sammenheng med sykdom/arbeidskapasitet. Et så lite frafall kan sees i sammenheng med skolens opptakssystem, som sikrer høyt motiverte studenter.

Skolen mener at gjennomføring på normert tid ikke nødvendigvis er et måltall som

indikerer kvalitet. Vi ønsker heller å se på hva som ligger bak en pause eller et avbrudd i studiet.

En del av skolens studenter tar permisjon etter 3. år for blant annet å jobbe. Arbeidspraksis er en styrke for studenten, både i de videre studiene men også når kandidaten søker jobb etter endt studium. I realiteten er arbeidspraksis med på å gi dem konkurransefortrinn i arbeidslivet fordi de hver især skaper egne portfolioer og egne studieforløp med unike erfaringer de kan høste fra i senere situasjoner.

Noen få studenter velger å fortsette utdanningen ved andre institusjoner, etter 3 år ved BAS. Ofte har dette sammenheng med at studenten har vært i utveksling ved institusjonen de søker seg over til. Skolen opplever samtidig en økning i antall søkere til masternivå slik at eventuelt frafall etter 3. klasse kan bli «fylt» av nye studenter. Skolen holder øye med om det kun er de beste studentene som søker opptak andre steder etter 3. klasse, men per dags dato er ikke dette tilfelle.

Skolen opplever et økt behov for tilrettelegging av studiene og en økning i antall permisjoner grunnet sykdom og redusert arbeidskapasitet. Dette er en økning som også andre utdanningsinstitusjoner erfarer, og har også innvirkning på gjennomføring på normert tid.

I tidligere kvalitetsrapporter har skolen vist gjennomføring per kull. Fra 2018 er denne tabellen endret for å følge styringsparametrene til Kunnskapsdepartementet. Tabellen viser gjennomføring for 1. avdeling, det vil si de 3 første årene og gjennomføring for 2. avdeling, for de 2 siste årene.

	2018	2017
Andel studenter som har gjennomført 1. avdeling på normert tid	73 %¹	87 %²
Andel sluttet	10%	3%
Andel gjennomført totalt (per 2018)	73/	87%
Andel studenter som har gjennomført 2. avdeling på normert tid	64%	66%
Andel sluttet	0	3%
Andel gjennomført totalt (per 2018)	64	86%

Gjennomføring

Av de 33 studentene som startet 2. avdeling høsten 2016, tok 21 diplomeksamen etter 2 år, 4 er forsinket grunnet ikke bestått masterkurs, 6 er meldt opp til diplomeksamen 2019. De resterende har/hatt permisjon.

¹ 7% er i permisjon, 10% fikk resultatet ikke bestått på eksamen

² 7 prosent er i permisjon, 3% fikk resultatet ikke bestått på eksamen

Vi har tidligere i rapporten kommentert at vi ser at permisjon kan være en styrke, selv om dette kan gjøre en student forsinket. For skolen blir det da viktig å se på den totale andelen studenter som fullfører studiene sine, selv om det er utover normert tid. Som vist i tabellen, ser vi at av kullet som skulle tatt eksamen i 2017 har hele 86% nå fullført studiene ved skolen. Dette er skolen godt fornøyd med.

Som allerede omtalt er studentene på BAS høyt motiverte, har høye ambisjoner, og legger inn høy arbeidsinnsats. Studiet har også lite frafall og høy gjennomføringsgrad, og dette gir høy studiepoengproduksjon.

	2018	2017	2016	2015	2014
Studiepoengproduksjon per student per år	49,9	52,84	55,51	52,43	51,9

Studiepoengproduksjon

Kandidatproduksjon

	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Uteksaminert Master i arkitektur	33	30	19	24	35	18	24

Uteksaminerte kandidater

Skolen hadde 33 uteksaminerte kandidater ved diplomeksamen våren 2018. Dette er en ytterligere økning fra 2017 som lå høyt med 30 kandidater, men oversikten over uteksaminerte kandidater siste 7 år viser at tallene svinger. Det henger sammen med mer og mindre tilfeldige svingninger i permisjon, sykdom og frafall. Som nevnt ser ikke BAS på «forsinket» gjennomføring som et problem dersom det skyldes at kandidaten bruker tiden på relevant praksis eller annet nyttig studentengasjement.

Hovedfunn og vurdering av måloppnåelse

Skolen har høy gjennomføring, høy studieprogresjon og høy kandidatprogresjon. Skolen holder likevel øye med om dette er noe som forandrer seg fra år til år og om det eventuelt må gjøres tiltak. I 2018 rapporterer de fleste utdanningsinstitusjoner i likhet med BAS om en liten nedgang i studiepoengproduksjon per student. BAS ligger fortsatt over snittet

BAS ser ikke forsinkelser i gjennomføringen som et problem. Opphold i studiet kan bli et konkurransefortrinn for studenten når hun kommer ut i arbeidslivet dersom tiden har vært godt anvendt.

Hvis vi ser på gjennomføring på normert tid, separat for 1. og 2. avdeling på BAS, får vi tall som kan sammenlignes med de nasjonale tallen for gjennomføring for hhv bachelor- og masterstudenter. Med andel gjennomføring på normert tid på hhv 73%

(1.avdeling) og 64% (2.avdeling) mot landsgjennomsnitt på 47% og 50% på bachelor og master, kan BAS slå fast at gjennomføringsgraden er relativt høy. BAS-studentene jobber mye og avlegger mange studiepoeng når de er aktive studenter, men de tar gjerne et opphold i løpet av studiet for å jobbe/ skaffe praksis og da er de helt borte et eller flere semester. Denne «pausen» skjer som regel mellom 1. og 2. avdeling. For skolen er dette uproblematisk og stort sett positivt.

Årets kandidattall er høyt og endringen fra fjoråret er i tråd med de siste års variasjoner i uteksaminerte kandidater.

Mer enn gjennomføring på normert tid, vil BAS vektlegge et fortsatt høyt antall uteksaminerte kandidater.

3.1.1.2 Studentenes oppfatning av studiekvaliteten

Studiebarometeret viser at arkitektstudenter generelt er mer fornøyde med studiet sitt enn andre studenter. For BAS sin del ser vi en nedgang i svarprosent og en negativ utvikling i tallene, også i forhold til gjennomsnittet i arkitektur. Også i kandidatundersøkelsen spør vi om opplevd studiekvalitet. Her ser vi at opplevd studiekvalitet får en bedre skår enn hva den gjør på Studiebarometeret.

Erfaringer og tiltak

For skolen vil det være interessant om nedgang i svarprosent og nedgang i tallene er tilfeldige eller har en sammenheng. I 2019 vil derfor skolen jobbe mer med å få opp svarprosenten. Hvis nedgangen fortsetter må skolen diskutere flere tiltak.

Det er også viktig å bruke skolens egne verktøy, som kandidatundersøkelsen i tolkningen av disse tallene og vedtak om eventuelle tiltak.

Vi vet av erfaring at studenter som mistrives i klassen, har strøket eller fått en suppleringsplass er uenig i, har en tendens til å svare mer negativt på undersøkelser. En mulig årsak til dårligere svar i Studiebarometeret i 2018 er en pågående læringsmiljøsak i 2. klasse. Det er gjort noen fysiske tiltak samt at vi har hatt flere klassesamtaler sammen med psykolog for å bedre klassemiljøet.

Hovedfunn og vurdering av måloppnåelse

Studenter og lærere på BAS er generelt godt fornøyd med sosialt miljø både studentene imellom, lærerne imellom og mellom studenter og lærere. De fysiske ressursene, herunder lokaler, IKT og utstyr/ressurser, er derimot begge grupper minst fornøyd med. Det er interessant å merke seg at studentene på BAS ikke er særskilt mindre fornøyd med sine fysiske lokaler enn studenter ved andre arkitektutdanninger (ref Studiebarometeret).

Administrasjon og lærere opplever at informasjon ut til studentene kan være en utfordring. Studenter som ikke leser informasjon de får tilsendt eller som ikke er tilstede ved obligatorisk undervisning vil miste viktig informasjon. Skolen planlegger å få laget ny hjemmeside i løpet av året. En ny hjemmeside kan linkes både mot facebook, twitter

og instagram som vil være en stor forbedring fra i dag.

I studiebarometeret 2018 har biblioteket fått høyere skår enn året før. Det er økt bruk av biblioteket og kveldsåpne arrangement er styrket.

Med tanke på siste års tiltak og investeringer på IKT og verksted er det overraskende å ikke få bedre uttelling på årets Studiebarometer. Det må vurderes om informasjonen til studentene om skolens fasiliteter er tydelig nok.

3.1.1.3 Faglig tidsbruk blant studentene

Arkitektstudentene er de studentene som bruker mest tid på studiene sine. I Studiebarometeret oppgir BAS-studentene fortsatt høy tidsbruk på studiene med ca 55 timer arbeid i uken. Skolen vet at det er forskjell på tidsbruk fra student til student og har derfor spurt kandidatene om hvordan de opplever sammenheng mellom krav og tidsbruk. Kandidatene er veldig fornøyd med dette, og det har vært en positiv utvikling på skåren til 4,59 av 5 mulige.

Tidsbruk varierer med hvilket studieår studenten er i og hvor i et kursforløp en er. Høy tidsbruk er ikke nødvendigvis effektiv tidsbruk. Vi ser at studenter som ikke har mulighet til å arbeide utover vanlig arbeidsdag produserer resultater som er tilfredsstillende.

Studentene selv trekker frem flere mulige grunner til at de bruker mye tid på studiet:

- ikke bare et studium, men en livstil
- faglærere som er til stede på skolen utover vanlig arbeidstid
- høye faglige krav og høye ambisjoner på egne vegne
- tilgang til en døgnåpen skole
- gode faglige tilbud også om ettermiddag og kveld
- godt sosialt miljø

Hovedfunn og vurdering av måloppnåelse

BAS har engasjerte og motiverte studenter. Studentene har høye ambisjoner, og legger inn betydelig arbeidsinnsats.

Fra skolens side er det ikke et mål at studentene skal bruke mest mulig tid på studiet. For høy tidsbruk kan indikere at kurs og studieopplegg ikke er riktig lagt opp i forhold til studieplanen. Skolen ønsker ikke at studentene over tid skal ha en arbeidsbelastning som går ut over det som normalt kan forventes ved et heltidsstudium.

Høy tidsbruk kan også være et varsel om/tegn på dårlig studieteknikk og manglende evne til struktur og prioritering. Dette er studentenes eget ansvar, men BAS prøver å anbefale kurs i studieteknikk som SAMMEN avholder ved semesterstart.

3.1.1.4 Dokumentasjon og publisering

Skolen har et mål om å styrke dokumentasjonen av skolens arbeider, her under arkivering og innsyn i tidligere studentarbeider. Et nytt initiativ er at registreringer og oppmålinger foretatt under 1.klasse sitt opphold i Solund skal samles og publiseres via Grind (www.grind.no), et nettsted for kunnskap om Vestnorsk kulturlandskap, i regi av Universitetet i Bergen.

Det var ved utgangen av 2018 fortsatt ikke mulig for BAS å bli medlem i Cristin. Den norske forskningsdatabasen har de siste årene ikke tatt imot flere medlemmer grunnet kapasitetsproblemer. Skolen har registrert seg på «Venteliste for nye medlemsinstitusjoner». I kunnskapsdepartementets finansieringssystem er BAS sammen med de to andre private høyskolene med kunstfaglig profil også holdt utenfor indikatoren for publisering.

- BAS har ikke data på publiseringspoeng per faglig årsverk.

BAS skal dokumentere og synliggjøre det faglige og vitenskapelige arbeidet som utføres på skolen. Selve arbeidene; prosjekter, bygg og utstillinger blir ofte presentert og omtalt med god pressedekning, mens rapportene, artiklene og bøkene som produseres som resultat av prosjektene ikke distribueres like bredt. Bøkene som er utgitt på internasjonale forlag har fått mye omtale. Alle diplomprosjekter, og en del kurs publiseres på skolens hjemmeside. Dagens hjemmeside er ikke optimal og må fornyes.

I forbindelse med klargjøring av dokumentasjon som skal leveres Nokut ved søknad om institusjonsakkreditering hentes det inn data på utført FoU-arbeid for flere år tilbake. For fremtiden ønsker vi at lærerne skal kunne rapportere løpende og administrasjonen har laget en prototyp for rapportering i QuestBack, som testes ut i løpet av inneværende år.

Hovedpunkt og vurdering

BAS ønsker å gjøre studentarbeider og kursdokumentasjon tilgjengelig på digitale plattformer. Skolen vil undersøke hvilke kanaler som kan benyttes og bl.a følge med på arbeidet og drøftingene rundt Open Access. I første omgang er målet å legge ut mest mulig av prosjekter og publikasjoner på skolens hjemmeside. Vi vil også inngå et samarbeid med Universitetet i Bergen sitt nettsted, Grind.

3.1.2 Godt læringsmiljø

Etter ny lov for universitet og høyskoler ble BAS sitt Læringsmiljøutvalg, LMU, opprettet våren 2006. Utvalget ønsker å være en pådriver i arbeidet med læringsmiljø og skal arbeide for studentenes studie- og læringsmiljø og for at det fysiske og psykiske arbeidsmiljøet er forsvarlig ut fra en samlet vurdering av hensynet til studentenes helse, sikkerhet og velferd. LMU rapporterer direkte til skolens styre og vil hvert år avgis rapport om institusjonens arbeid og læringsmiljø.

Dette kapitlet baserer seg på utdrag fra LMU sin rapport til styret og SKU sin årsrapport. LMU-rapporten bygger på LMU sitt arbeid gjennom 2018, skolens arbeid med læringsmiljø og på diverse undersøkelser som Studiebarometeret, kandidatundersøkelsen og Underviserundersøkelsen 2018. Rapporten ble behandlet i LMU-møte 01/19.

LMU består av 4 medlemmer, 2 studenter og 2 ansatte.

Studentrepresentanter: Alvar Larsen og Annika Sakashita (frem til høsten 2018)/ Evelyn Furnes

Ansattrepresentant: Jørgen Stavseng, Anne M. Egseth Hansen (verneombud for ansatte/sekretær for LMU)

Jørgen Stavseng ble valgt til ny leder høsten 2017.

LMU har i løpet av 2018 hatt 4 møter. Rektor Cecilie Andersson har vært til stede på alle møter.

Alvar Larsen og Jørgen Stavseng er også medlemmer i InSitu-gruppen som i 2018 har fortsatt å jobbe med byggets muligheter og utfordringer.

LMU informeres om alle saker vedrørende læringsmiljø og alle planer som skolen har som kan påvirke læringsmiljøet.

Handlingsplan og ønskede prioriteringer for 2018

For 2018 satte LMU 2 saker på handlingsplanen:

- Handlingsplan for læringsmiljø, 5-årsplan
- Høyne overflatekvalitet

I forrige årsrapport til styret satte LMU fokus på ulike områder de ønsket skulle prioriteres.

Vurdering og tiltak

Målene utvalget satte seg for 2018 ble påbegynt men ikke fullført. Utvalget vil kunne jobbe videre med dette i 2019.

De praktiske tiltakene LMU foreslo overfor styret er også påbegynt og delvis utført. De fleste av disse prioriteringene er kontinuerlig arbeid og LMU ser frem til fortsettelsen.

BAS sine undervisningslokaler skal være en del av undervisningen på skolen, og kontinuerlig påvirkes av og endres i takt med studiet. BAS skal stille undervisningslokaler til disposisjon for sine studenter som er hensiktsmessige og endringsdyktige ift. undervisningen. Dette innebærer at undervisningslokalene skal inneholde de nødvendige lys-, luft-, sikrings- og sanitær-fasiliteter.

BAS er lokalisert i et gammelt fôrsilo ved sjølinjen i Sandviken. Det fysiske læringsmiljøet i en silo kan oppleves som en utfordring, men på samme tid er det faglig sett også en styrke. Studenter og lærere på BAS er generelt godt fornøyd med sosialt miljø både studentene imellom, lærerne imellom og mellom studenter og lærere. De fysiske ressursene, herunder lokaler, IKT og utstyr/ressurser, er derimot begge grupper minst fornøyd med. Det er interessant å merke seg at studentene på BAS ikke er særskilt mindre fornøyd med sine fysiske lokaler enn studenter ved andre arkitektutdanninger (ref Studiebarometeret).

Fra hallen på BAS der studentene kan bygge i full skala.

Foto: BAS

Erfaringer og tiltak

I 2018 fikk skolen på plass en del store utbedringer av det fysiske læringsmiljøet, herunder ny heis, daglig vasking og rydding av kantine og en dobling av vasking av studioene. Dette har tilsynelatende null effekt på svarene i Studiebarometeret. Fysisk læringsmiljø skårer i 2018 dårligere enn tidligere år.

I SHoT-undersøkelsen svarer en høyere andel av BAS sine studenter at de blir mobbet/mobber, har opplevd seksuell trakassering og høyere alkohol- og rusbruk.

Skolen jobber videre med flere forskjellige tiltak for å forhindre dette. Det er vedtatt å lage en etisk retningslinje, felles for studenter og ansatte som skal omhandle både generell etikk og forskningsetikk. Arbeidet fullføres i 2019.

Læringsmiljøutvalget ved skolen har i løpet av 2018 jobbet med en SI FRA-portal som forhåpentligvis vil gjøre det enklere for studenter å melde avvik og eventuelle alvorlige saker som mobbing og trakassering. Portalen skal lanseres våren 2019. Studentenes økonomi er diskutert og flere tiltak er underveis. Tidligere og tydeligere informasjon om studieturer og utgifter må utarbeides. Studentene selv ber skolen minne om at vi er en privat høyskole hvor studentene selv må betale egne utgifter.

Positivt med SHoT-undersøkelsen er at våre studenter sier de er generelt lykkeligere enn andre studenter, og heller ikke ensom. De er også mer liberale i sitt syn på alkohol og det er færre studenter på BAS som mener det drikkes for mye eller savner flere rusfrie arrangement. SOBAS, studentorganisasjonen ved BAS, følger opp med eventuelle rusfrie arrangement. For nærmere detaljer vises det til skolens LMU-rapport.

Vurdering av måloppnåelse

Studenter og lærere på BAS er generelt godt fornøyd med sosialt miljø både studentene imellom, lærerne imellom og mellom studenter og lærere. De fysiske ressursene, herunder lokaler, IKT og utstyr/ressurser, er begge grupper minst fornøyd med. Skolen har i 2018 fortsatt med en del utbedringer innen både IKT og fysisk læringsmiljø og dette arbeidet fortsettes i 2019. Det er interessant å merke seg at studentene på BAS ikke er særskilt mindre fornøyd med sine fysiske lokaler enn studenter ved andre arkitektutdanninger (ref Studiebarometeret).

3.1.3 Internasjonal aktivitet og mobilitet

Internasjonal mobilitet er et viktig virkemiddel på BAS for internasjonal kontakt. Mobilitet for studenter, lærere og ansatte gir en interkulturell og global dimensjon i pedagogikk og innad i organisasjonen.

BAS legger til rette for at alle studenter som ønsker det kan planlegge utveksling som del av sin utdanning. Internasjonalisering her hjemme er vel så viktig for oss da vi ønsker å ha et tydelig internasjonalt miljø av studenter og lærere som setter sitt preg på undervisning. Derfor er inngående utveksling og lærere med en profesjon i et annet land svært viktig for vår internasjonale satsning.

Institusjonsavtaler

Vi har i 2018 utvidet med en ny partnerskoler som naturlig hører hjemme i det nordiske nettverket av arkitektskoler. Umeå School of Architecture. Ut over dette har vi ikke gjort tiltak for å øke andelen avtaler, da vi er opptatt av å ha bærekraftige og gjensidige avtaler. En skole av BAS sin størrelse kan ikke ukritisk øke andel partnere, da det vil gi utfordringer med å kunne akseptere alle inngående utvekslingsstudenter, samt at det vil bli lite gjensidighet på utveksling.

Studentmobilitet

Studentmobiliteten holder seg stabil og med tall som vi er fornøyd med. Vi lar alle som ønsker det få reise på utveksling, så sant det ikke er sterke faglige grunner til å fraråde det. Det fordeler seg greit på forskjellige land. I 2018 har vi for første gang hatt mobilitet til Israel, noe som vi er godt fornøyd med. Vi har og fått god uttelling på vår relativt nye avtale med skolen i Barcelona.

I 2018 har vi hatt totalt 16 utreisende studenter på utveksling til 11 ulike skoler. Dette har vært i Frankrike, Danmark, Israel, Sverige, Finland, Spania, Belgia, Canada. Disse fordelte seg på 5 studenter i vårsemesteret, og 11 i høstsemesteret. Dette kan forklares med at de studenter som reiser ut for kun 1 semester som regel er høstsemesteret utenlands.

Ser vi på inngående tall har vi svært høye tall. Totalt 24 innreisende studenter, fra 19 ulike skoler. Disse fordeler seg på følgende land: Spania, Canada, Estland, Belgia, Finland, Frankrike, Brasil, Sverige, Liechtenstein, Litauen, Tyskland og Sveits. Vi gjør alltid vårt ytterste for å ta imot alle nominerte kandidater fra partnerskoler. I de tilfeller der vi må avvise søkere på grunn av plassutfordringer blir de vurdert på bakgrunn av portefolio. Ofte tilbyr vi den studenten som får avslag på høstopptak å komme i vårsemesteret.

Balansen er god, men vi skal tilstrebe å få våre utreisende fordelt på enda flere skoler. Det er noe vi jobber kontinuerlig med, og her kommer informasjonsbiten inn.

Lett tilgjengelig informasjon på nettside, videreformidling av rapporter fra tidligere utvekslingsopphold, førstehåndserfaring etter besøk hos partnerskoler, skolepresentasjoner og speed-dating er noe av det vi har fokusert på i året som har gått.

Vi har en lærerstab som i stor grad består av utenlandske, praktiserende arkitekter og kunstnere. Noen er ansatt på åremål, og kommer jevnlig til BAS for å undervise. Disse kommer fra blant annet Portugal, Finland, Italia, Tyskland, Storbritannia, Sveits. Vi har hvert semester en rekke gjestelærere og forelesere fra hele verden som kommer til BAS for kortere opphold. Her kan vi fra 2018 nevne Tyskland, Island, Danmark, Sverige, Storbritannia, Taiwan og Portugal.

Dette er en viktig del av internasjonaliseringsstrategien til BAS. Vi ønsker en dynamisk, internasjonal og global tilnærming til fagfeltet, og dette gir alle studenter ved BAS en

mulighet til å få input fra et internasjonalt perspektiv. Vi ønsker å ta imot flest mulig inngående utvekslingsstudenter, da disse tar med seg verdifull og annerledes kunnskap til studentmiljøet på BAS.

I 2018 mottok BAS 32 utvekslingssøknader fra samarbeidsinstitusjoner og fra freemovers/hospitanter. Dette er en økning på over 50% fra 2016. Skolen aksepterte 28 søkere for studier i 2018, men av disse takket 4 nei.

Utteksling/freemovers/hospitant

	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Antall søkere inn til BAS	32	30	20	18	15	16
Antall innreisende studenter	24	21	18	10	13	11
Antall utreisende studenter	16	17	12	6	5	9

Av de 33 uteksaminerte diplomkandidatene i 2018 har 8 vært på utveksling gjennom Erasmus+, mens 6 har hatt internasjonal utveksling under andre bilaterale avtaler i løpet av studietiden på BAS.

Opptak til 4. året basert på godskriving og fritak

BAS kan ta opp studenter til 4.året, basert på godskriving og fritak. Søkere fra hele verden kan søke opptak med bakgrunn i en bachelor i arkitektur fra en annen skole. Etter 2 års studier ved BAS kan de avlegge diplomeksamen og få en master i arkitektur. Søknadstallene er stabilt høye, og selv om vi ser at en del utenlandske søkere som får tilbud til slutt takker nei, er det svært motiverte og dyktige studenter som fullfører utdannelsen sin på BAS. De bringer verdifull erfaring og kompetanse med seg til læringsmiljøet på BAS.

Opptak til 4. året

	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Antall søkere	49	52	50	41	26	44	29
Antall studenter tatt opp	6	7	5	8	11	7	6

Ansatt- og lærermobilitet

BAS har et ønske om å fremme lærermobilitet, men dette har vist seg mer utfordrende enn antatt. Siden BAS har en struktur med kun en andel fast ansatt fagpersonale, som ikke er her fulltid, er det utfordrende å få det til å gå opp med lærerne sin undervisningsplan. Vi har i 2018 hatt en lærer som har undervist på en partnerskole i Belgia, og en administrativt ansatt som har deltatt på staff-week hos partner i Liechtenstein. Det rapporteres om stort læringsutbytte hos begge, og det er definitivt noe vi ønsker å satse mer på for både lærere og ansatte.

Andre Internasjonale samarbeidsprosjekt

Det er gledelig å se at samarbeidsprosjekt som begynte som studentmobilitet har utviklet seg til større faglige nettverk og samarbeid. Samarbeidsprosjektet med Ryerson University i Toronto, Canada, har hatt stor gjensidig mobilitet over flere år. I 2017 fikk vi støtte fra DIKU (den gang SiU) for prosjektet «New Wood» som skal avsluttes før høsten 2019. I 2018 var studenter fra BAS og lærere på workshop i Toronto, og nå i vår har de tilsvarende canadiske lærere og studenter tilbrakt en uke i Bergen. Dette prosjektet er finansiert gjennom DIKU sine prosjektmidler for Nord-Amerika, og vår plan er å søke ytterligere midler for dette siden vi ser mange gode effekter av samarbeidet.

BAS har vært part i to strategiske partnerskap innen Erasmus+. Prosjektet *Societies in Motion* som startet opp i 2016 mellom University of Liechtenstein, Universität für angewandte Kunst i Wien og BAS har blitt slutført med en workshop i Wien sommeren 2018, der studenter og lærere fra alle tre skolene deltok.

I 2018 ble vi del av et 2-årig strategisk partnerskap der University of Liechtenstein står som søker, og vi er partnere sammen med KU Leuven i Belgia og Chalmers University i Sverige. Tittel på prosjektet er «Mapping, Reflecting and Developing PHD-by-design-program». Siktemålet her er å utvikle og forske på pensum og læringsmåter for PHD, noe om vil styrke kompetansen for nyutdannede.

Utadrettet aktivitet

Rektor og/eller prorektor møter på European Association of Architectural Educations (EAAE) sine samlinger, i tillegg til nettverket av de nordiske og baltiske arkitektskolen i Nordic Baltic Architectural Association (NBAA) (Endret navn fra Nordic Architectural Association NAA i 2017).

3.1.3.1 Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+

	2018	2017	2016	2015	2014
Totalt registrerte studenter	156	157	164	149	148
Utreisende på Erasmus+	12	9	8	4	2
Andel utreisende på Erasmus+ av totalt antall studenter (%)	7,69	5,73	4,88	2,68	1,35

1) Erasmus+ var nytt i 2014. BAS hadde fortsatt studenter på gamle Erasmusavtaler, jfr. Tab. Utveksling

Hovedfunn og vurdering av måloppnåelse

Innfor Erasmus+ ser vi økende aktivitet år for år, og en veldig gledelig utvikling for skolen. Det er resultat av målbevisst arbeid for å stimulere og legge til rette for utveksling.

Vi er svært fornøyd med at 14 av 33 uteksaminerte kandidater i 2018 (42%) har gjennomført et internasjonalt utvekslingsopphold i løpet av studietiden sin på BAS.

Dette tyder på at de tiltak vi har innført for å fremme mobilitet blant studenter fungerer bra. Det blir gjennomført informasjonsmøter med 3.klasse hver høst, etterfulgt av tett 1:1 dialog med studenter som er interessert i utveksling.

Rapporter fra tidligere mobilitet blir formidlet, samt at vi gjennomfører skolepresentasjoner av inngående og returnerende utvekslingsstudenter jevnlig. Nettsiden blir jevnlig oppdatert og skal ha lett tilgjengelig skriftlig informasjon om hvilke utvekslingsmuligheter som eksisterer.

I 2018 gjennomførte vi for første gang en internasjonal lunsj med speed-dating. Her var innkommende utvekslingsstudenter, samt BAS studenter som har vært på utveksling, invitert inn for å lage mat sammen med i hovedsak 3.årsstudentene som er hovedmålgruppe for utveksling i neste skoleår. Etter et felles måltid med retter fra hele verden, arrangerte vi speed-date der man fikk snakke med utvekslingsstudentene på tomannshånd i ca. 5 minutter før man gikk videre til neste destinasjon. Dette gav mye verdifull og personlig informasjon på kort tid, og tilbakemeldingene både fra de norske og de utenlandske studentene var at dette var veldig bra. Skolen støttet innkjøp av ingredienser til matrettene fra OM-midlene vi blir tildelt.

Fra internasjonal lunsj med speed-date i kantinen på BAS

Foto: BAS

Vi mener vi har en god balanse i inn- og utgående mobilitet, og tilstreber å la alle som ønsker det få en mulighet til utveksling, samt at vi tar imot så mange inngående utvekslingsstudenter som vi har mulighet til.

BAS legger til grunn at vi klarer å følge opp Kvalitetsmeldingens mål om at innen 2020 skal 20% av alle norske studenter som tar høyere utdanning i Norge ha vært på minst 3 måneders utveksling.

Et moment som ikke er nevnt tidligere er praksismobilitet som vi støtter gjennom Erasmus. Dette er en fin mulighet for våre studenter til å ta en pause fra studiet, og få verdifull arbeidserfaring. Praksis er ikke del av graden ved BAS, men de får det oppført i diploma supplement. Og det er mulighet til å få med seg stipend gjennom Erasmus+. Det har og blitt en fin mulighet for de som er ferdig uteksaminert. I 2018 har vi hatt totalt 5 studenter på praksis, i tilsammen 19 måneder.

Opptak til 2.avdeling basert på godskrivning og fritak blir videreført, og vi har gode stabile søkertall der vi får de kandidatene vi ønsker oss. De vi tar opp som har en bachelor fra en annen institusjon bringer verdifull kunnskap med seg inn til BAS, og vi ser at kvaliteten på de utenlandske master i arkitektur som vi sender ut ikke står tilbake for de som har tatt alle årene på BAS.

For BAS er det viktig å ta del i den internasjonale faglige diskursen, og således er både student-, lærer- og ansattmobilitet viktig, samt deltagelse i internasjonale samarbeidsprosjekt. Våre begrensninger som liten skole med liten administrasjon gjør at vi må vurdere nøye vårt engasjement, og da er det positivt for oss at større institusjoner ønsker å ha oss med som partner der vi ikke nødvendigvis har hovedansvar for søknad og rapportering.

BAS har ikke Ph.D.-kandidater og hadde i 2018 ingen Horisont 2020-kontrakter.

3.2 Sektormål 2: Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

Studentarbeider ved BAS skal være samfunnsrelevante. BAS skal legge til rette for at kurs og studenter kan utvikle et forsknings- og utviklingsfokus i prosjektsammenheng. (Strategiplan for BAS)

Andel masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid etter fullført utdanning

I år har litt flere av våre kandidater fått en relevant stilling innen 6 måneder. Skolen håper årets positive utvikling er en tendens som vil fortsette.

Av årets kull oppgir 78% av de svarende at de er i en relevant stilling. Av de resterende 22% oppgir 20% de er i permisjon og 80% er jobbsøkende. 76,5% av de som oppgir å være i en relevant stilling fikk jobb innen 3 måneder, de resterende innen 6 måneder.

	2018	2017	2016	2015
Antall uteksaminerte	33	30	19	24
I relevant arbeid innen 6 måneder	78%	73%	100%	84%

Uteksaminerte og arbeid

Hovedfunn og vurdering av måloppnåelse

Et marked med flere utenlandske søker til samme jobb samt at de fleste stillinger som lyses ut krever praksis, ofte utover 2 år, etter utdanningen, gjør det vanskeligere å få en jobb. Det er derfor svært positivt at en større andel av de nylig uteksaminerte oppgir å være i jobb.

BAS har ikke satt et eksakt måltall for ønsket andel i relevant arbeid, ut over at så mange som mulig er ønskelig og at skolen bør ligge minst på nivå med snittet nasjonalt.

3.2.1 Forskning ut fra egenart og samspill med utdanningen

Mye av undervisningen ved BAS knyttes opp mot reelle problemstillinger i samfunnet, der vi er i dialog med reelle aktører. Vi leter etter aktuelle saker der vi kan inngå i allmenne diskusjoner og utgjøre en forskjell i allmennnyttige initiativ. Tidvis realiserer vi mindre prosjekter, tidvis leverer vi analyser og stiller ut arbeider som belyser og diskuterer plangrep i tidigfaser der både oppdragsgivere og kommunale aktører ser behov for å utvide horisonten og drøfte mulighetsrommet. BAS har iverksatt flere ulike initiativ som berører dette de senere årene, fra å bygge en **sauna til badepikene i Strandens vel** (velferd), lokalt i Sandviken høsten 2018, til å starte opp et fire års

prosjekt som med et planperspektiv ser på **Bergen og Den Produktive Byen** (verdiskaping, omstilling). Første fase i dette prosjektet, våren 2018, handlet om '*Spaces for Productive, Reproductive & Active Work*'.

Våren 2018 arrangerte vi masterkurset '*Urban and rural homes, From Vernacular to contemporary co-housing*', der vi i samarbeid med byantikvar og byarkitekt så på premisser for fortetting i historiske områder (delprosjekt i regi av kommunen), samt involverte Husbanken og private bo-grupper i planleggingen av bo-felleskap i Bergen som en studie av potensialet i å tenke annerledes rundt bosituasjon i sosiale, økonomiske og romlige perspektiv. Deler av dette arbeidet ble stilt ut hos byarkitekten.

Miljøfrukost; BAS er med i et fora som planlegger og arrangerer månedlige åpne, gratis morgenforelesninger i rådhuset/det offentlige biblioteket, med fokus på bærekraft (omstilling), med et løsningsorientert verdifokus, der også velferd blir belyst gjennom temaer som helsefremmende plan- og byggeri. Dette er et pågående initiativ, med en lang historikk, og mange besøkende. Det er samtidig et godt fora for å møte aktører fra Husbanken og kommunale og regionale myndigheter sammen med industrien (verdiskaping).

Vi fikk støtte fra Universell for å styrke lærerkompetansen og **utvikle et undervisningsopplegg som skal utfordre universell utforming ved skolen**. Prosjektet som heter '*Deltagende subjekt og medbestemmelse som premiss for universell utforming*' startet opp i 2018 og bygget opp til et masterkurs våren 2019 vi kaller '*Open Space*'. Der involverer vi både myndighetspersoner og eksterne eksperter på området i en dialog med en gruppe studenter på skolen for å utforme et inviterende pensum i form av en publikasjon. Prosjektet forsøker å vise hvordan alternative tankesett kan løfte universell utforming (velferd) fra minimumskrav til premisser for bedre romlige kvaliteter for individer og grupper (verdiskaping/ omstilling).

BAS er involvert i det nystartede initiativet BYLAB der utdanningsinstitusjonene innen planlegging; Universitetet i Bergen og deres miljø innen geografi og juss, Høyskolen på Vestlandet og deres planleggingsutdanning samt Bergen Arkitekthøgskole, er sammen med myndigheter på kommunalt og regionalt nivå for å sette søkelys på ulike langsiktige utfordringsområder.

FOU-gruppen

I 2017 etablerte BAS en FOU-gruppe der interesserte lærere, både fast engasjerte og prosjektansatte lærere møtes for å diskutere deres forskningsinitiativ og bygge opp interessefellesskap og synergieffekter inn mot undervisningen. Gruppen har jevnlig møter og har også fulgt prosessen med akkrediteringen av skolen, der flere av lærerne arbeider frem mot kompetanse-evaluering. FOU-gruppen har i den sammenheng arrangert samlinger der man gjennomgår CV'er og individuelle forskningsfokus. Vi har hatt to møter i 2018 der vi inviterte inn eksterne foredragsholdere som også har gjennomgått forskningsfokus med hver enkelt deltager; den ene gangen

forskningsleder innen arkitektur på Lund Universitet og andre gangen forskningsleder på arkitektskolen i Tallin.

Inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

BAS inntektsførte i 2018 oppdrags- og bidragsfinansierte bevilgninger på til sammen 403' kroner, som utgjør knapt 2% av samlede driftsinntekter. Det er en liten nedgang fra 2017 da BOA var på 488'. Beløpene som BAS henter inn av BOA-inntekter er ikke så store i kronebeløp eller andel av skolens totale inntekter, men de er ofte flerårige og kan utgjøre forskjellen på om et konkret prosjekt kan realiseres eller ikke.

Størstedelen av BOA-inntektene er flerårige og blir gitt til aktiviteter som faller innenfor skolens profil og prioriterte områder. Dette gjelder bl.a. tilskudd fra SIU, Erasmus+ og EØS-prosjektfinansiering til samarbeid internasjonalt. Dette er støtte som baserer seg på og bidrar til etablerte samarbeid og flerårige aktiviteter. I mindre skala, men like fullt i tråd med skolens ønske om samarbeid og kontakt med næringen er tilskudd gitt som støtte til materialer, verktøy og opplæring.

Bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk

Basert på kun faste faglige årsverk (inkludert åremål) ved skolen, ligger andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk på BAS på knapt kr 58', som er lavere enn tidligere år. Basert på totalt antall faglige årsverk, inkludert engasjerte lærere, beregnet til rundt 15, utgjorde BOA per faglig årsverk i 2018 knapt kr 27'.

BAS har ikke hatt bidragsinntekter fra Forskningsrådet i 2018.

BAS har ikke forskningsinnsats i MNT-fag.

Hovedfunn og vurdering av måloppnåelse

BAS har i løpet av siste år formalisert og strukturert skolens FOU-arbeid mer enn før. FOU-aktiviteten er fortsatt høy selv om kronebeløpet for siste år gikk noe ned. Vi er svært tilfreds med at vi har så god uttelling på søknader som innebærer internasjonalt samarbeid og finansiering fra Erasmus+ og DIKU (SIU).

3.2.2 Samarbeid, deltakelse, formidling og dokumentasjon

Ved BAS speiler tematikken i masterkursene dagsaktuelle saker som er med på å gjøre studiet relevant ut over studentenes generelle læringsutbytte.

Gjennom undervisningen og i samarbeidet som BAS inngår med offentlige eller private aktører går skolen inn i konkrete problemstillinger knyttet til regional, nasjonal og internasjonal utvikling.

Vi ser stor og økende interesse fra myndigheter og andre eksterne aktører som ønsker å samarbeide med BAS og vi er samtidig aktive med å ta initiativ til samarbeid der vi ser at det gjør studentarbeider mer samfunnsrelevante og er med på å utfordre presisjon, kompleksitet og detaljeringsnivå.

Tidligere i kapittelet har vi allerede nevnt noen samarbeidsprosjekt, som samtidig har fokus på velferd, verdiskaping og omstilling.

Andre prosjekt som var viktige samarbeidsprosjekt i 2018 var 2. klasse sine byggekurs, der de samarbeidet med kommune og bygdesagentusiaster i Balestrand for å oppføre Reiret, et lite klimakammer plassert på et svaberg ved fjorden; samt med kommune og beboerforening på Møhlenpris i Bergen for å arrangere 'Under broen'-festivalen, i et samarbeid der bydelen fikk en ny fellesarena.

Reiret i Balestrand

Foto: BAS

I kapittel 3.1.3 Internasjonale aktiviteter og mobilitet er tre samarbeidsprosjekt beskrevet mer utførlig;

- New Wood, et SIU-finansiert samarbeidsprosjekt med Ryerson Universitet i Toronto, Canada
- Societies in Motion, et ERASMUS+ prosjekt koordinert av Universitetet i Liechtenstein sammen Med Die Angewante i Wien
- Research by Design, et Erasmus + prosjekt koordinert av Universitetet i Liechtenstein sammen med Ghent og Chalmers i Gøteborg.

Etter at BAS ble presentert for mulige utbyggingsplaner på Kristiansholm, som ville medføre innebygging av skolen, foran eiendommen og ut i sjøen, har skolen jobbet med området på forskjellige plan. Ledelsen og styret følger opp overfor kommunen. I 2018 ble saken lagt ut på høring og BAS kom med en utførlig høringsuttalelse samt belyste saken gjennom diverse kurs der studenter anskueliggjorde konsekvensene av gjeldende prosjektforslag og la frem alternative løsningsforslag. BAS deltok på ulike møter og arrangerte samlinger der myndigheter, naboer og berørte parter fikk diskutert planforslaget.

Studenter på masterkurset Open Form, laget Sauna i Sandviken

Foto: BAS

Tresatsing

BAS deltar i **Treklang**, sammen med Bergen kommune, Hordaland fylkeskommunen, Fylkesmannens landbruksavdeling, Høgskolen på Vestlandet og Kunsthøgskolen, for å sette søkelys på regional tresatsing. Sammen med Fylkesmannens tredriver og arkitekturfakultetet ved Ryerson University i Toronto fikk vi SiU-midler for å arbeide i en toårsperiode med fokus på å bygge opp regionale tremiljø, og 2018 var kjerneåret for dette arbeidet

Bærekraftige Frokostmøter, Framtidens byer.

I 2018 ble det invitert til 10 frokostmøter. Bærekraftige Frokostmøter er møter der nyheter innen bærekraftig arkitektur, bygg og byplanlegging legges frem samtidig med at det blir servert frokost. Arrangementene er gratis og åpent for alle, men retter seg hovedsakelig mot alle som studerer eller jobber innenfor bygge- og planleggingsbransjen, og er blant annet ment som et lett tilgjengelig tilbud om kunnskapsoppdatering til fagfolk som er ferdig utdannet. På BAS vil dette si at det er ment også som et tilbud som skal nå ut til BAS alumni så vel som BAS sine nåværende studenter. Frokostmøte er et samarbeid mellom Bergen kommune, Hordaland fylkeskommune og Fylkesmannens Landbruksavdeling, Husbanken, Høgskolen i Bergen og Bergen Arkitektthøgskole og Spacelab ved Geografi på Universitetet i Bergen.

Studentengasjement og samarbeid i 2018

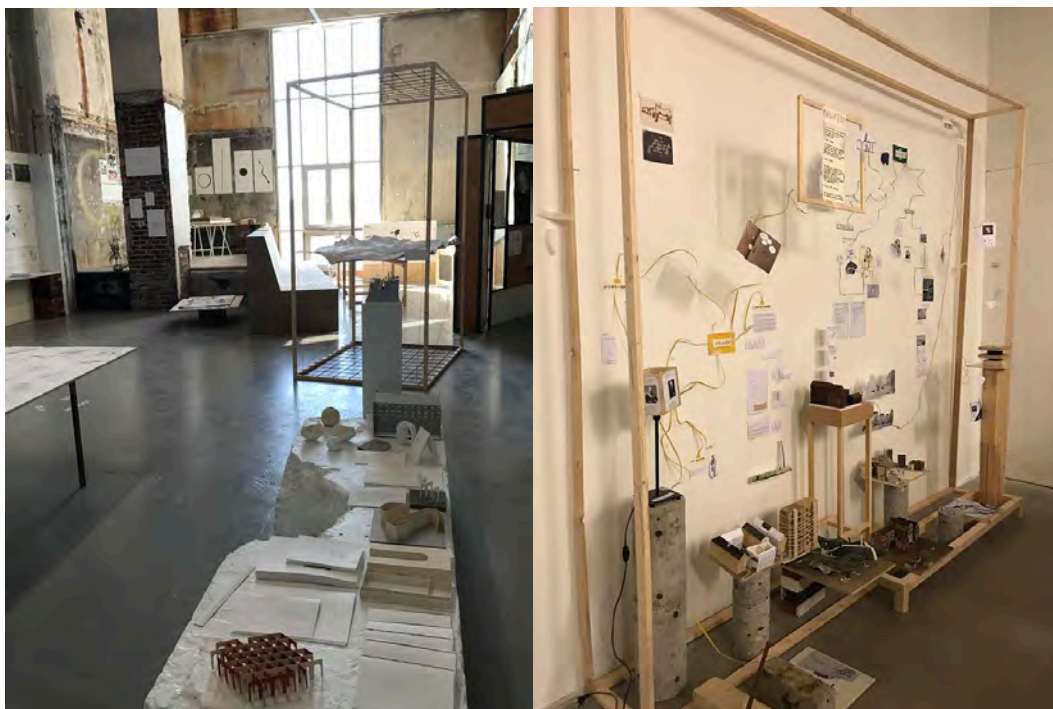
Studenter ved BAS engasjerer seg internt på skolen, i samarbeid der studenter fra de ulike klassene kommer sammen, som i SOBAS, og gruppen med engasjerte studenter som har bygget og nå driver Laserkutteren. Laserkutteren ble ferdigstilt i 2018. Studentrepresentanter fra BAS er også representert i studenttinget, landsstyret i NAL og AFAG og i det studentdrevne samarbeidet Trestykker, der studenter fra alle arkitektskolene i Norge går sammen om å planlegge og bygge noe hvert år. Lokasjonen går på omgang og sist det ble bygget i Bergen var i 2017. Design Disco (*discovery*) er et formidlingsprosjekt i design og arkitektur rettet mot barn og unge, i regi av studenter på BAS og ved Fakultet for kunst, musikk og design, Universitetet i Bergen. De har bl.a. arrangert workshops på Kode (Kunstmuseet i Bergen).

Årlige åpne/offentlige utstillinger ved BAS

- Juleutstillingen til 1. klasse som vises på skolen hvert år fra ca. 20. desember og over nyttår
- Eksamensutstillingen til 3. klasse i juni holdes som regel ute i byen/ i det området klassen har jobbet og er åpen for publikum, i 2018 ble denne avholdt i en av de store industrihallene på Laksevåg, der det er planer og store bytransformasjonsprosjekter og der studentenes besvarelser belyste dette.
- Diplomutstillingen holdes på BAS og blir offentlig annonsert.

- Utstillinger i forbindelse med enkelte 2. og 3. klassekurs og masterkurs vår og høst. Vises som regel offentlig i samarbeid med kommune/lokalsamfunn der feltarbeid og prosjektering er blitt utført, I 2018 stilte et av masterkursene ut på Byarkitektens kontor, og 2. klasse arrangerte Under broen festivalen i samarbeid med beboerforeningen på Møhlenpris og kommunen.
- Utstilling i Sollund etter 1. klasse sitt opphold hele september. Lokalbefolkningen inviteres til utstillingen.

Skolen vektlegger at prosess og resultater fra ulike kurs og prosjekter skal dokumenteres og formidles gjennom utstillinger, foredrag, møter, artikler og publikasjoner.

Utstillinger på BAS – fra Diplom 2018 og masterkurset *Limits of Control*, vår 2018

Foto: BAS

BAS som faglig arena

BAS i Sandviken skal være en faglig arena og et forum for studenter, byens arkitekter, myndigheter og offentligheten. Silokjelleren skal oppgraderes til et produksjonssted og visningssted for utstillinger og scenekunst (Strategiplan for BAS 2015-2025)

Bruk av silokjeller

Siloen blir brukt som utstillingsareal for diplomutstillingen, og studenter ved skolen inviterte inn barnehager til en lydinstallasjon man kunne boltre seg i. Også ulike

kunstnerfellesskap benytter silokjelleren til produksjon og visning av kunst. I 2018 ble det spilt inn musikkvideo i kjelleren og det ble avtalt ulike arrangement for våren 2019

Biblioteket

Biblioteket skal styrkes som offentlig rom med utadrettet virksomhet og langåpne dager. Store auditorium skal åpne forelesninger og diskusjoner for et bredere publikum. (Strategiplan for BAS 2015-2025)

Biblioteket har jevnlig åpne kveldsarrangement som er drevet av 2-3 studenter på BAS.

En del av samarbeidsprosjektene mellom BAS og andre aktører i Bergen kommer opp pga. BAS sin «kultursilo» her kan bla. nevnes Konserten *The Broken Vessel* på BAS 2. oktober 2018, et arrangementet i silokjeller og i toppetasjen/Katedralen på BAS i forbindelse med arrangementet NyMusikk i Bergen sitt 40-års jubileum.

I 2018 var det 10 og i 2017 var det 9 kveldsarrangementer, «Open Library Thursdays», på biblioteket, mot 6 arrangementer i 2016. Biblioteket har lesekvelder hver tirsdag som gjennomføres av bibliotekassistentene.

Biblioteket deltok i år med åpent bibliotek på Sandviksdagene søndag 9.september, i tillegg til åpent bibliotek var det også en åpen utstilling om mulig sjøutbygging i Sandviken, som de fremmøtte Sandviksbeboerne diskuterte aktivt, og det var en 1: 1 oppføring av deler av en gammel sjøbod både lørdag 8 og søndag 9 september, arrangert av BAS studenter og BAS lærere ved et av skolens nabobygg, Fiskerimuseet, hvor det også var en utstilling av tanker rundt det å ta vare på gamle byggeteknikker etc. Publikum ble invitert med på å bygge, til å se og å snakke om lafteteknikk etc.

Fra Sandviksdagene 2018

Foto: BAS

Sandviksdagene er et samarbeidsprosjekt mellom Bergen Arkitektthøgskole, Kystkultursenteret i Bergen, Gamle Bergen Museum, Norges Fiskerimuseum og Museum Vest. Arrangementet er støttet fra Bergenhus og Årstad kulturkontor.

I 2018 var det 25 åpne forelesninger på BAS, I 2017 var det hele 51 åpne forelesninger på BAS mot 31 i 2016. Forelesningene annonseres på hjemmesiden til skolen, på facebook og twitter og er gratis og åpne for alle. I tillegg ble det avholdt 37 andre åpne arrangement i 2018, mot 25 i 2017 og 10 andre åpne arrangement i 2016.

Åpne forelesninger på BAS. Tallet har i flere år lagt rundt 30, med en topp i 2017:

År	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Offentlige forelesninger	25	51	31	32	37	29	26	33

I tillegg til de åpne fellesforelesningene ble det i 2018 gjennomført hele 37 andre åpne arrangementer, herav 18 åpne utstillinger av BAS prosjekter og kurs på skolen og i felt; Blant annet i Solund, på kontoret hos Byarkitekten i Bergen, på Ado Arena /Amalie Skram Videregående, og på KODE.

Sosiale media, twitter og facebook

Antall twittermeldinger på BAS sin twitterkonto var 92 i 2018 mot 182 i 2017, 151 i 2016 og 123 i 2015. På facebook var tallene 170 i 2018 mot hele 233 i 2017, 180 i 2016 og 182 i 2015.

Omtale i media

Det ble både i 2018 og i 2017 rapportert inn 36 mediale oppslag vedrørende Bergen Arkitekthøgskole. Tallet er vanskelig å fastsette nøyaktig og vi regner med en viss underrapportering her.

BAS boken *The City between Freedom and Security*, blir nominert til den Svenske kunst bok prisen 2017, vår 2018.

Priser og konkurranser vunnet av skolens lærere og studenter

Francesca Torzo, assistant professor BAS have been awarded Piranesi Award 2018

<https://www.pida.si/news/nagrada-piranesi-2018>

Magnus Wåge og arkitektkontoret MestresWåge arkitekter har vunnet flytårnet stasjon på den nye t-bane linjen i Oslo, november 2018

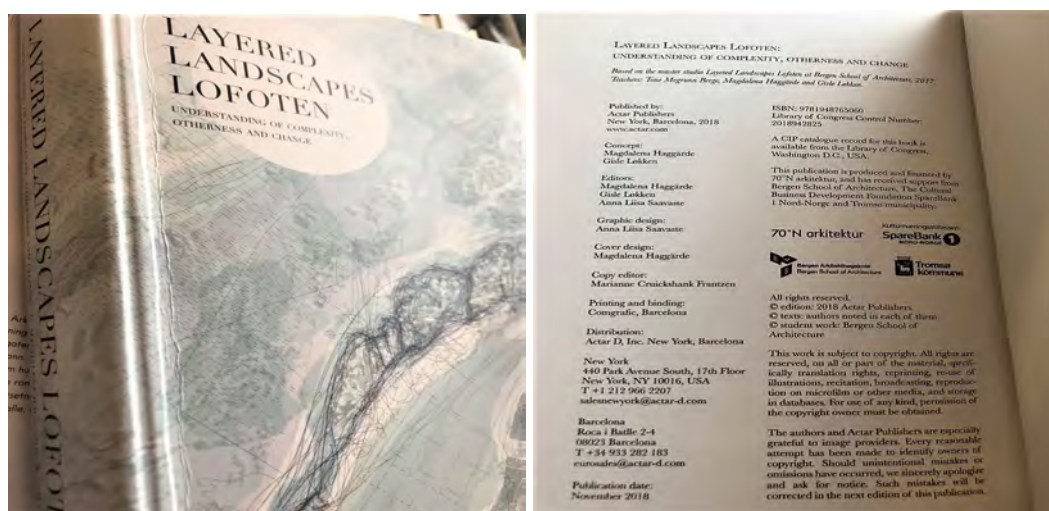
BAS arkitekten Atdhe Ilyrian Belegu vant både den nasjonale Aspelin Ramm-arkitekturprisen og Statsbygg sin studentpris med sitt diplomprosjekt fra 2017, "03 Assembly Palace. A contextualized restructure and adaptation of local assets in Fjell, Drammen"

Atdhe Ilyrian Belegu, vinner av Aspelin-Ramm prisen 2018

Publikasjoner 2018

Layered Landscapes Lofoten, Bok. Actar Publishers New York, Barcelona, 2018, Magdalena Haggärde, Gisle Løkken.

Boken *Layered Landscapes Lofoten* er basert på masterkurset «Layered Landscapes Lofoten» ved Bergen Arkitektthøgskole, 2017, lærere Tone Megrund Berge, Magdalena Haggärde og Gisle Løkken.

Boken *Layered Landscapes Lofoten*, som i sin helhet er en dokumentasjon av et masterkurs på BAS, er gitt ut av Actar Publishers New York, Barcelona, 2018, med økonomisk bidrag fra BAS, og med skriftlig bidrag fra rektor BAS Cecilie Andersson.

Fagpersonalets aktivitet i 2018

Fagpersonalet ved BAS er ansatt eller engasjert på deltidskontrakter. Det er en forutsetning at lærerne skal ha en praksis eller faglig forankring også et annet sted enn BAS. De fleste BAS-lærerne bedriver formidlingsarbeid og har en solid praksis som kunstnere eller arkitekter utenom undervisningsjobb ved BAS.

Lærere på faste/åremålskontrakter kan søke om årlig støtte til konferansedeltakelse, publisering etc. for å heve egen kompetanse. I forbindelse med den mer målrettede satsingen på en utvalgt gruppe av faste lærere for å nå målet om andel fagpersonale med førstestillingskompetanse innen 2019 er en andel av stillingen til disse forbeholdt kompetansehevende arbeid.

Under listes faglig aktivitet rapportert for 2018 av skolens lærere/fagpersonale:

Cecilie Andersson (rektor)

Publications (in books and journals):

Cecilie Andersson (2018) Housing beyond speculation: How forms of living shape our current premises of being in the world. In 'Urban Design', 2018.03.pp. 14-25, Tsinghua journals

Foreword in book

Cecilie Andersson (2018) Evoking Arctic Considerations, pp.6-9, foreword in Layered Landscapes Lofoten. Understanding of Complexity, Otherness and Change, Haggärde, Magdalena and Løkken, Gisle, New York, Barcelona: Actar.

Workshop folder/book

Skilling landscapes borne in Norway, Project presentation; for Societies in Motion, workshop #1, 39 pages, My role: editor with Christian Victor Palmer, Clarissa Rhomberg and Cornelia Faisst. 2018

Papers/ academic presentations at conferences and symposiums

On doing a PhD. Research Reflection: Studying Transience. 2018 Keynote lecture, AHO, colloquium day for the China Village Programme, in association with ahophd annual colloquium

To house a home. URBAN AND RURAL HOMES, from vernacular to contemporary co-housing. Reflections on A master level studio course at BAS. Education academy presentation, annual conference of EAAE, Porto 2018. In the session: Design Studio as laboratory for interactions between architectural education and society.

Lectures/conference presentations

Invited Speaker, Annual meeting, Sandviken historiske lag (historic union). 2018. Contribution; Å forvalte Sandviken, sammen (Caring for Sandviken, together)

Bergen Byplankonferanse, 2018. Contribution: Å bygge Sandviken, sammen (Building Sandviken, together) On urban development in Sandviken/ Kristiansholm w/ student Nikolina Søgner

National Museum, Vilnius, Invited speaker, 2018. ARCHITECTURE OF EDUCATION: COMMUNITIES AND INNOVATIONS. Title: *Housing choice - or how to negotiate the opportunities beyond the built*
Accesssible: <https://vimeo.com/252930454> In talk series on Architecture of Education, Communities and Innovations. Arranged by Lithuanian Council for Culture,

Fortidsminneforeningen (National trust of Norway). 2018. Invited speaker, annual meeting, Contribution; Byutvikling i forhold til fortetting i historiske områder

Conference chair/ session chair

Session evaluator, AHO, colloquium day for the China Village Programme in association with ahophd annual colloquium. 2018

Exhibitions

Gjengangere, an artistic parade by the artist group Alt går bra/ Tout va bien. 2018. I was invited to participate as a speaker in a debate at Kode 1 and to dress as an allegory from the vault of Kode 1, art building, and act and walk the parade as an ancient Greek symbol of architecture. <https://www.bt.no/btmeninger/debatt/i/J1obl/Hva-er-kunstens-egenverdi>

Education/Research projects

Partner 'Mapping, Reflecting and Developing PhD-by-design programs' w/ University of Lichtenstein as coordinator, other partners; KU Leuven and Gothenburg. Project leader BAS w/ Joakim Skajaa. Erasmus+project (2018-2020)

Partner 'Society in motion' Erasmus + project (2017-2019) w/ University of Lichtenstein as coordinator.

Some Interviews with Cecilie Andersson

Arkitektnytt (12/2018-) On demolition and transformation of Sandviken, <https://www.arkitektnytt.no/nyheter/vil-rive-bergen-arkitekt hogskole>

Arkitektur N (6/ 2018- p.27-28). Interview describing the school)

Fremtidens Byggenæring (1/ 2017- p. 74-83). Interview describing the education

Joakim Skajaa (prorektor)

Publiserte innlegg i bok

Informed and Intuitive, The interplay between theory.... with Marianne Skjulhaug. Formation, Architectural Education in a Nordic Perspective. ISBN 978-87-92700-24-7. Utgiver: B arkitekturforlag

Representations of Open. with Christian Victor Palmer. Formation, Architectural Education in a Nordic Perspective. ISBN 978-87-92700-24-7. Utgiver: B arkitekturforlag

Tracing the Potential of Self Build and Premodern Organizational Legacies on the Norwegian West Coast. s.arch conference 2018 - book of abstracts. ISBN 978-3-9818275-7-6. Utgiver: Get it published.

Prosjekt

Invisible Infrastructure. Prosjektmedarbeider på prosjekt finansiert av Forskningsrådet. Ledet av Bengt Andersen, OsloMet. Samarbeidspartnere: Arbeidsforskningsinstituttet, OsloMet, Universitetet i Oslo, Kåmmån Arkitekter
Prosjektperiode 2017-19.

Tom Chamberlain, professor DAV

Verk på utstilling

Simply A Painting. 4 paintings. Utstilt i Kunstverein Wolfsburg. 02.03.18 - 05.06.18.

Art Cologne. 2 paintings. Painting, Sculpture, Photography. Utstilt i Cologne. 19.04.18 - 22.04.18.

Independent Brussels. 3 paintings, 1 drawing. Utstilt i Vanderborcht Building, Brussels. 08.11.18 - 12.11.18.

Formidling/foredrag

- Forelesning/undervisning på The Royal Academy Schools, London. 20.11.18. Om eget arbeid. Abstraksjon.
- Forelesning/undervisning på Arts University Bournemouth, UK. 16.06.18. Om eget arbeid. Abstraksjon.

Charlotte Erckrath, assistant professor DAV

Formidling/foredrag

Embodied concepts of drawing and writing. Paper presentation and proceedings at CA²RE Conference for Artistic and Architectural (Doctoral) Research hosted by Aarhus School of Architecture, Denmark. 15.04.2018. Book of abstracts and proceedings of the conference.

Inhabiting horizons: Concepts of embodiment and drawing. Part of Lecture series: Resistance initiated by Studio 11 (Sam Lynch and Gudrun Krabbe) at School of Architecture, University of Brighton, UK. 19.03.2018

Anders Rubing, teacher APP

Foredrag og artikler 2018

- Limits of Control, Presentasjon av kurs, Maison de Norvège, Paris, Frankrike 25min, Offentlig foredrag, Annonsert på facebook og nettsted,
- Konflikten om og i byen, balansen mellom åpenhet og sikkerhet, Beredskapskonferanse, Stavanger Kommune, 45min på program.
- 10 000 alternative planer i sekundet, Artikkel, Arkitektur N #5 2018
- Presentasjon, The game changer still playing the same game. AI and active form, NAR/NAAF conference Seinäjoki, Finland 25 min på program
- Paper: Tracing the Potential of Self Build and Premodern Organisational Legacies on the Norwegian West Coast, S. ARCH Venice. Med Joakim Skaaja og Christian Victor Palmer
- En arena for sentrumsutvikling, Arkitekturkritikk, Arkitektur N #2 2018, Magasin, Norge
- Presentasjon: Physical Security, the City, Architecture, and the Police; Gendered and Racialized Urban Transformations in Security Politics; 15 min på seminar på Universitetet i Bergen

Prosjekt 2018

Jävla kritiker! Utstilling for å diskutere hvordan og hvor Arkitekturkritikken fungerer i Skandinavia idag. Prosjektleder: Anders Rubing og Morten Birk Jørgensen. Samarbeidspartnere: Morten Birk Jørgensen, KADK, Andre Ougard. Prosjekt 1.7.2018 til 30.12.2021

Utvalgte Presseomtaler 2018:

2.2.2018 Intervjuet i Vårt Land

15.1.2018 Bokomtale "The City Between..." Arkitektur N #1 2018

Kommentarer til måloppnåelse

BAS er tilfreds med at skolen og det den står for er godt synlig nasjonalt og internasjonalt slik det viser seg gjennom henvendelser, invitasjoner og referanser til skolen. Fagpersonalet viser god faglig produksjon. Skolens prototyp for løpende rapportering fungerte ikke helt som ønsket. Rapporteringen av lærernes arbeider ut over undervisning, vist i listen over er derfor ikke komplett.

3.3 Sektormål 3: God tilgang til utdanning

3.3.1 Søknad og opptak

BAS skal holde høyt nivå for opptak til studiet, og årskullene skal komponeres slik at den enkelte søker vurderes på bakgrunn av eget utgangspunkt men også på bakgrunn av hvilket bidrag søkeren kan utgjøre i årskullets samlede kompetanse.

Opptaket til BAS er lokalt og ikke gjennom samordna opptak. BAS skal holde høyt nivå for opptak til studiet, og tilstreber en 50/50 fordeling på kjønn. BAS har til enhver tid tilgjengelig informasjon om studiet og opptakskriterier slik at interesserte kan sette seg inn i skolens program og opptaksprosedyrer. Opptaksarbeidet, med blant annet opptakskomiteenes innstillinger/tilbakemeldinger og søkerundersøkelser, blir behandlet og kvalitetssikret i SKU.

I 2018 bestod opptakskomiteen av 4 lærerrepresentanter og 4 studentrepresentanter. En av lærerrepresentantene var leder for komiteen. Studiekonsulent er referent for komiteen. Opptakskomiteen forholder seg til det mandat og de retningslinjer og prosedyrer som finnes for opptakskomiteen. Opptakskomiteens arbeid har bestått i lese og rangere søkerne ut fra søknadene, samt intervju og tilby studieplass til 30 søkere og sette opp en rangert venteliste.

Skolen har mellom 7 til 8 søkere per plass, og søkerne er høyt motiverte med variert bakgrunn. Det er derfor ikke noe problem for skolen å finne 30 gode kandidater. Det høye søkerantallet de siste årene kan sees i sammenheng med stor positiv pressdekning, blant annet vedrørende bygging i det offentlige rom. Skolen tilbyr også åpen dag før opptaksfrist for å gi søkere et bredere inntrykk av skolen.

	2018 (kull 33)	2017 (kull 32)	2016 (kull 31)	2015 (kull 30)	2014 (kull 29)
Antall søkere til 1. år	216	228	231	212	183
Antall opptatte studenter 1. år	30	30	28	29	30

Antall søkere til BAS

Det er lite endring i søkermassen, men vi ser at flere av søkerne også søker andre arkitektskoler. Dette viser målbevisste og motiverte søkere, selv om dette også kan påvirke opptaket ved at det er en sjanse for at søkere takker nei til plassen hvis de får opptak ved andre institusjoner. Skolens opptaksprosess gjør at vi kan kalle inn særs interessante og motiverte søkere til intervju, som ikke nødvendigvis har høy poengsum. For skolen er dette et viktig grep for å skape et bredt mangfold, og for å legge til rette

for læring mellom studentene.

Formelt krav til opptak til 1. klasse er generell studiekompetanse eller tilsvarende. Skolen ønsker at studentene har ulike individuelle erfaringer, men motivasjon, interesse og refleksjon er hovedkriterier.

BAS skal ta opp 30 studenter per årskull. Ved opptak til 1. klasse skal årskullene komponeres av et mangfold og den enkelte student skal vurderes på bakgrunn av eget utgangspunkt men også på bakgrunn av hvilket bidrag studenten kan utgjøre i årskullets samlede kompetanse.

Høye søkertall og motiverte og høyt kvalifiserte søkere gjør erfaringen med opptak positiv. Kvalitet er likevel en kontinuerlig prosess og skolen holder øye med utviklingen blant annet i søkertall og søkeres kompetanse, og gjør tiltak for å bedre kvaliteten på opptak.

De siste årene har skolen gjort endringer både i informasjon til søkere og visning av BAS. Målet har blant annet vært å tydeliggjøre hvordan opptaksprosessen gjøres, kriterier for opptak og øke interessen for skolen.

Åpen dag er innført som et fast arrangement. Søkerne kan være med på ulike aktiviteter og forhåpentligvis kan dette gjøre at BAS blir søkernes førsteprioritet. Fra 2019 vil skolen legge ut en digital søknadslink for å tilpasse oss en søkermasse som i større grad bruker digital media. Innføringen av digital søknad vil blant annet sikre at pålagte vedlegg, som karakterutskrift, blir lagt ved søknaden. Digital søknad fjerner også usikkerheten ved ustabil postgang. De siste årene har vi sett at søknader har blitt returnert til avsender grunnet skrivefeil i adressen og det kan ha tatt flere uker for søknaden å komme frem. Promotering er et tiltak skolen har mulighet til å åpne for hvis det søknadstallene faller, eller kvaliteten på søkere går ned.

Det vises for øvrig til opptaksrapport.

Masterstudiet ved BAS er et fulltids profesjonsstudium med et fastlagt ordinært forløp. Lærekreftene består av en blanding av lokale arkitekter og kunstnere og utenlandsk baserte som kommer tilreisende for å undervise og veilede. Målet er at halvparten av lærerstaben skal være fast/åremålsansatt, mens den andre halvdelen engasjeres på oppdrag. Oppstart og gjennomganger på kurs har obligatorisk oppmøte, mens veiledning kan skje og skjer over nett på skype eller mail. Skolen har ingen planer om deltakelse i eCampus.

Informasjon for studenter, ansatte, potensielle søkere og andre interesserte finnes på skolens hjemmeside. Her ligger bl.a. informasjon om organisasjon og ansatte, prosjekter, nyheter og dagsprogram, søknadsinformasjon.

For den enkelte student kan BAS som en liten frittstående institusjon utvise fleksibilitet. Skolen legger stor innsats i å tilrettelegge så langt som mulig med hensyn til fysisk

tilgjengelighet, tilpasning ved behov for økt veiledning og tilrettelagt program ved innvilget permisjon/fravær. Skolen legger til rette for at studenter som har behov for en pause i studiet eller ønsker det av faglige grunner, kan søke om å få ta et semester med praksis gjennom Erasmusprogrammet.

BAS oppfordrer studentene til å ta deler av studiet sitt ved en utenlandsk skole. BAS har avtaler om studentutveksling med de nordiske og baltiske skolene i tillegg til en rekke Erasmusavtaler og noen oversjøiske. Mer informasjon om avtaler og utvekslingsmuligheter under avsnittet om internasjonalisering.

Åpning for at studenter fra andre skoler med kompetanse tilsvarende bachelor i arkitektur kan søke seg inn på studiet i 4. år bidrar også til å øke tilgangen på arkitektutdanningen.

3.3.2 Livslang læring

BAS tilbyr ikke kompetansegivende etterutdanning, men BAS startet høsten 2008 utvikling av et etterutdanningsprogram i Åpen Form. Kurset var rettet mot ferdig utdannede arkitekter og gir ingen formell kompetanse. Piloten ble ledet av nå avdøde professor Svein Hatløy. Målet var å fastholde og videreutvikle skolens faglige grunnlag og pedagogikk. Flere av deltakerne fra dette etterutdanningsprogrammet underviser i dag på BAS.

Skolens åpne forelesninger hver onsdag og de bærekraftige frokostmøtene er aktiviteter som er rettet også mot alumni/ ferdig utdannede studenter i jobb.

Design Disco (*discovery*) er et formidlingsprosjekt i design og arkitektur rettet mot barn og unge, i regi av studenter på BAS og ved Fakultet for kunst, musikk og design, Universitetet i Bergen.

I høst arrangerte BAS sammen med Oppigard et pilotprosjekt for hvordan man kan innføre arkitekturinnsikt i barnehagen. Opplegget varte en måned og handlet om hva vi kan lære av hvordan dyr bygger. Det besto av 'forelesninger', befaringer, tegning og bygging. To studenter fra arkitekthøgskolen var sammen med tre lærere engasjert i dette opplegget. Barnehagen laget en publikasjon og en utstilling som ble vist til foreldrene og andre barnehagebarn. Lærerne som var involvert var Susanne Puchberger, Carmen Isabel Olsen og Cecilie Andersson.

Profesjonsrådet for arkitektur og landskapsarkitektur, der BAS var medlem (nå observatør), sammen med Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO), arkitektutdanningen ved NTNU og landskapsarkitektutdanningen ved NMBU, har hatt etterutdanning som tema på flere av møtene. Særlig NAL og Arkitektbedriftenes landsforening har vært pådrivere i disse diskusjonene.

Hovedfunn og vurdering av måloppnåelse

Fortsatt høye og økende søkertall har gjort det mulig for BAS å oppfylle målsettinger om å fylle studieplassene med studenter som til sammen har bred og mangfoldig bakgrunn. Selv om skolen tar skolepenger, holdes disse fortsatt såpass lavt at det ikke skal være til økonomisk hinder for noen å studere ved BAS. Studiet er åpent for søkere med ulik bakgrunn og erfaring, også studenter med behov for tilpasninger. Skolen legger mye ressurser i å tilrettelegge tilbudet til studenter med spesielle behov, dels på grunn av og dels på tross av at vi er en liten skole. Noen utfordringer drøftes i fellesskap med andre institusjoner.

BAS vil fortsatt oppfordre til at studentene benytter seg av tilbud om utveksling og praksis i løpet av studietiden. Målsettingen om fleksibel utdanning kan komme i konflikt med myndighetenes mål om gjennomføring på normert tid. Skolens syn på at studenter velger å gjennomføre praksisopphold i løpet av studietiden er fortsatt at dette overveiende er positivt.

3.4 Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

3.4.1 Liten effektiv institusjon med høy kvalitet

Styret har et strategisk ansvar for å se til at prioriteringer og ressursbruk ligger innenfor mål og aktiviteter definert i skolens planer.

BAS skal føre en personalpolitikk som bidrar til høyt kompetansenivå, godt og robust arbeidsmiljø med like muligheter for begge kjønn.

BAS har en liten og kompetent fast stab som sikrer stabilitet og kontinuitet og skolen har mulighet til å engasjere de beste og mest aktuelle av arkitekter og kunstnere til å undervise på enkeltkurs. Skolens størrelse og dynamiske organisasjon gjør det mulig å snu seg raskt og inngå samarbeid og engasjere attraktive lærere på kort varsel.

Studieadministrasjonen på BAS skal lage gode rammer for læring på BAS. Administrasjonen skal være et koordinerende og sammenbindende ledd, og betjene studenter, fagkrefter og eksterne som kontakter skolen. Administrasjonen er pådriver og administrator i kvalitetsarbeidet og gjør endringer i systemet ved behov.

Studieadministrasjonen jobber kontinuerlig med kvalitetssikring og informasjon overfor studenter, søkere og andre eksterne. Overfor studentene har administrasjonen blant annet satt inn flere møtepunkter med studentene, det sendes ut nyhetsbrev og bedre og tidligere informasjon om kurs er gjennomført. Studieadministrasjonen har i 2018 jobbet med å forberede søknad om akkreditering som høyskole.

Biblioteket skal i hovedsak yte faglig service til studenter og lærere ved BAS ved til enhver tid å ha samlinger/bøker og tidsskrifter som understøtter undervisningen og forskningen ved BAS. Være et spesialbibliotek med hovedvekt av litteratur innen de tema BAS som arkitektskole spesifikt underviser i.

Biblioteket ved BAS er en viktig ressurs som skal styrkes som faglig og offentlig ressurs for skolens studenter og Vestlandets fagmiljø. Utvidelsen av åpningstid, innføring av temakvelder og ansettelse av to assistenter har ført til et mer tilgjengelig bibliotek, både for studenter og eksterne. Skolen har lagt til rette for og ønsker at også nyutdannede arkitekter skal kunne bruke biblioteket til temakvelder og forelesninger, og på den måten støtte alumni og livslang læring-perspektivet.

Basert på siste års erfaring og tilbakemeldinger fra bl.a. NOKUT-komiteen og tidligere års Studiebarometeret, har det blitt prioritert å bruke relativt store ressurser for å heve kvaliteten på det fysiske læringsmiljøet. IKT/infrastruktur, her under trådløst nett og printe- /plotteløsning er oppgradert og styrket i 2018.

Våren 2016 ba styret om å få fremlagt en strategisk plan for utvikling av skolens eiendom/bygg. En komite med medlemmer fra lærere og studenter, ledet av rektor presenterte sin rapport for styret høsten 2017. Komiteens anbefalinger, sammen med bl.a. studentenes tilbakemeldinger i LMU og Studiebarometeret er lagt til grunn for flere av årets prioriteringer.

BAS planlegger sin virksomhet innen tildelte budsjettrammer. Noen større investeringer har blitt gjennomført av BAS Eiendom as de siste årene og ytterligere noen er planlagt i året som kommer (se planer for 2019). Knappe økonomiske rammer har bidratt til at skolen i alle år har klart seg med et minimum av administrative ressurser.

Driftskostnader pr avlagte heltidsekvivalent (60 studiepoeng)

Driftskostnader pr avlagte heltidsekvivalent (60 studiepoeng) beløp seg i 2018 til kr 171' som er en økning fra tidligere år, 2017 på kr 151', og 2016 kr 138' i 2016. Utviklingen er i tråd med skolens budsjett og planer for å oppfylle NOKUTs krav for institusjonsakkreditering her under krav til lokaler og infrastruktur og stilling og kompetanse hos fagpersonalet

- Med en likviditetsgrad på nærmere 4,5 har BAS en robust økonomi. Likviditet og egenkapital økte kraftig etter det ekstraordinært høye, men forventede, statstilskuddet i 2015. I årene som kommer er planen å trekke på egenkapitalen for blant annet å oppgradere det fysiske studiemiljøet (bygningssmassen).

BAS har opparbeidet seg et økonomisk handlingsrom de siste årene. Både rektor og øvrig fagpersonale har tatt initiativ til og drevet aktiv søking etter faglig samarbeid og skaffet finansiering til prosjekter. Innsatsen har resultert i flere interessante og samfunnsrelevante prosjekter og har blant annet gitt BAS mulighet til å produsere publikasjoner av høy kvalitet. Skolen har også fått gjennomført større tiltak på bygget ved at studentene selv utvikler/bygger skolen gjennom forskjellige kurs. De siste årene har skolen på denne måten fått nytt bibliotek, kantine, verksted, uteområde og et stort nytt areal i silokjelleren. Sistnevnte brukes til bl.a. utstillinger og konserter i tillegg til at det er undervisningslokaler. I 2018 fikk skolen også ny heis som oppfyller krav til universell utforming.

Skolen har i alle år drevet effektivt og med minimale ressurser. Det er ikke mye å gå på for å forbedre og effektivisere driften. Gitt stadig økende krav til registrering, rapportering og dokumentasjon, med samme stab, har det vært påkrevd med effektivisering. Siste år har bruk av digitale hjelpemidler vært utprøvd. Administrasjonen har god erfaring med bruk av QuestBack til innsamling av dokumentasjon, kurspåmeldinger, evalueringer m.m.

Grunnet strukturen med lærere som driver egen praksis og engasjeres til undervisning på oppdrag blir nøkkeltall for personalet ved BAS noe misvisende i DBH. Skolen har «faste» i betydning regulære lærere som ikke fremkommer i DBH fordi de ikke er i et ansettelsesforhold ved institusjonen, men fakturerer fra eget firma.

Studenter per faglig årsverk

Basert på reelt antall faglig personale, inkludert engasjerte lærere, ca 15 årsverk (*), var forholdstallet studenter per faglig årsverk ved BAS i 2018 ca 10,4. Snittet for hele sektoren lå i 2018 lå på 11,8 studenter per faglig årsverk.

(*) Avhengig av hva som defineres som faglig årsverk vil dette tallet variere noe. BAS baserer seg på et anslag for faglig personale på 15. Rektor og prorektor er definert i DBH som faglig personale. For BAS vil også bibliotekansvarlig, som er BAS-utdannet til dels kunne regnes som faglig, men DBH klassifiserer denne som administrativt personale.

Studiepoeng per faglig årsverk

Beregnete studiepoeng per faglig årsverk (medregnet lærere som ikke er i et ansettelsesforhold ved skolen og dermed ikke inngår i beregningsgrunnlaget til DBH) var i 2018 på 534, en liten nedgang fra 2017 da forholdstallet var ca 617 studiepoeng per faglig årsverk. Dette skyldes både at studieproduksjonen per student gikk litt ned siste år og at antall faglige årsverk økte litt. BAS ligger fortsatt over snittet for statlig sektor som de siste årene har hatt en studiepoengproduksjon per faglig årsverk under 500

Andel kvinner i førstestilling

BAS har ikke hatt fast ansatte kvinnelige professorer eller dosenter siden 2015 da skolens eneste kvinnelige professor, sluttet. Skolen har likevel flere kvinner med førstestillingskompetanse på førsteamanuensisnivå og engasjerer kvinnelige professorer på enkeltkurs. Høsten 2018 var knapt 38% av fast/åremålsansatt fagpersonale med førstestillingskompetanse kvinner. På samme tid var to kvinner, med hhv 50% førsteamanuensis og 50% førstelektor ute i permisjon. Begge er ventet tilbake i løpet av 2019.

Det er en ubalanse i kjønns sammensetningen av personalet som har vist seg vanskelig å bli kvitt, til tross for at BAS legger til grunn full likestilling mellom kjønnene.

Skolen erkjenner at det gjennomgående har vært engasjert færre kvinner enn menn på de midlertidige oppdragene de siste årene. Lønnsmessig og med hensyn til andre arbeidsvilkår og utviklingsmuligheter er det ikke forskjellsbehandling mellom kjønnene. Styret har bedt ledelsen om å arbeide aktivt for å sikre en bedre kjønnsbalanse blant fagpersonalet. BAS har som mål å gjennomføre kompetanseheving av flere av skolens lærere og få økt antallet kvinnelige professorer. Våren 2019 skal blant annet 3 av skolens åremålsansatte kvinner kompetansevurderes.

Andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstilling

BAS har som mål å oppfylle Nokuts krav om at 50% av fagpersonalet skal være fast ansatt i hovedstilling. Av det følger at andelen midlertidig ansatte ikke kan overstige 50%.

Ved utgangen av 2018 var andelen fast ansatt fagpersonale på knapt 37%. Medregnet de to 50% stillingen i permisjon var andelen vel 43%. Etter planen for kompetanseutvikling og ansettelse, skal skolen nå 50% fast (åremål) ansatte i løpet av 2019.

Hovedfunn og vurdering av måloppnåelse

BAS har en effektiv drift og produserer tilfredsstillende med studiepoeng pr faglig årsverk. Andelen kvinner i førstestilling er fremdeles for lav og andelen midlertidig ansatte er for høy. Skolen er ikke tilfreds med dette og har iverksatt tiltak for å jevne ut disse skjevhetene.

3.4.2 Internasjonalt konkurransedyktig

BAS sikrer seg dyktige og høyt kompetente lærere når skolen engasjerer praktiserende arkitekter, kunstnere og ingeniører som jobber med aktuelle prosjekter på enkeltoppdrag.

Skolen opplever å være en attraktiv samarbeidspartner og har gode søknadstall fra utlandet, som nærmere omtalt i kap.3.1.3.

BAS er partner i et nytt Erasmus+prosjekt som oppnådde finansiering i 2018; *Research by Design*, er koordinert av Universitetet i Liechtenstein og har også partnerinstitusjoner fra Ghent og Chalmers i Gøteborg. Fra 2017 har BAS vært partner i Erasmus+ prosjektet *Societies in motions* i samarbeid med universitetene i Liechtenstein og Wien.

BAS har i løpet av de siste 4-5 årene søkt og fått finansiering til to Erasmus+prosjekt, to EØS-prosjekt med samarbeidspartnere i hhv Romania og Slovakia, et SIU/Nord-Amerikaprojekt i samarbeid med Ryerson i Toronto. Skolen har dermed fått tilslag på i snitt et nytt internasjonalt samarbeidsprosjekt pr år.

3.4.3 Samarbeid og arbeidsdeling

Når BAS har valgt å ikke slå seg sammen med noen andre institusjoner vil det bli enda viktigere i fremtiden å satse på samarbeid som kan gi gode synergieffekter.

Samarbeidsprosjekt gir skolen mulighet til å delta i aktuelle arkitektoniske diskusjoner og realisere reelle prosjekt, noe som gir et stort læringsutbytte for skolens studenter samtidig som vi tilstreber å tilføre verdifulle innspill i de gitte situasjoner.

Vi skal være samfunnsengasjert og profesjonsorientert. Prosjekter vi påtar oss skal ikke ha en kommersiell karakter, men bidra til allmenntilgode formål, og skal inneha en grad av utforskning som skiller prosjektet fra ordinære kommersielle oppdrag for å styrke læringsutbyttet og for å tydeliggjøre at vi ikke tar arbeid fra ferdigutdannede arkitekter.

BAS inngår i dag i en rekke samarbeidsprosjekt med offentlige og private aktører. Skolen deltar i faglige nettverk, både lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

BAS skal tilrettelegge for samarbeidsprosjekt med eksterne miljø i forbindelse med utviklingsoppgaver der det belyses arkitektoniske og planmessige spørsmål med særlig fokus på utfordringer innen klimatilpasninger, materialbruk, typologistudier, medvirkningsprosesser og planprogram.

Vurdering av relevans skal ha stor betydning for valg av samarbeidsparter, prosjekter og fokus.

Den langsiktige strategien for skolen har som mål å sikre BAS-alternativet gjennom en åpen og aktiv skole som kontinuerlig arbeider med de viktigste samfunnsoppgavene.

Samarbeid

Samarbeidet med samfunns-, kultur- og næringsliv i 2018 har omfattet videreføring av etablerte samarbeid og noen nye eller utvidede.

Eksempler på flerårige samarbeidsprosjekt med aktivitet i 2018:

- Samarbeid med Kvamsøy og Balestrand kommune om byggeprosjekt/ materialkurs.
- Bærekraftig frokost Bergen. BAS er medarrangør av foredragsserie/ frokostseminar. Frokostmøtene er et samarbeid mellom Bergen kommune, Hordaland fylkeskommune, Fylkesmannens Landbruksavdeling, Husbanken, Høgskolen på Vestlandet og Bergen Arkitekthøgskole.
- Samarbeid med Høgskolen på Vestlandet og Tredriveren om utforskning av tre som byggemateriale.
- Den årlige studieturen til studentene på landskapsplanlegging med landskapsarkitektur fra Høgskolen på Vestlandet, avdeling Sogndal har de siste årene lagt inn besøk på BAS med forelesning i sitt program.
- Videreføring av samarbeid med Stålforbundet og Treteknisk Institutt om bl.a. undervisning og støtte til utstyr på materialkurs.
- Samarbeid med Kunsthøgskolen i Bergen og Treklang.
- Skolen har i flere år hatt utstillinger i Hordaland Kunstsenter (HKS) sine lokaler og inngikk en avtale om mer formalisert samarbeid med dem i 2018. Høsten

2018 hadde 3. klasse utstilling på kunstsenteret. HKS hadde satt av lokaler i to uker der studentene fikk arbeide og stille ut, og de hadde hentet inn eksterne ressurser for å løfte formatet opp på et høyt kunstnerisk nivå. Samarbeidet fortsetter også neste år.

- BAS samarbeider med Bergen Arkitektforening, BAF om å arrangere åpne forelesninger på skolen og andre steder i byen.

Faglige nettverk

- BAS er medlem av det europeiske nettverket av arkitektskoler, **European Association for Architectural Education**, EAAE/AEEA som jobber mot et mål om å fremme kvaliteten i arkitektutdanningene og arkitektur i Europa. BAS deltar bl.a. på årlige rektormøter og på aktuelle workshops og arbeidsmøter.
- BAS er medlem i nettverket **Nordisk og Baltisk Arkitekturakademi** som omfatter de 12 nordiske arkitektskolene og de tre baltiske medlemmene. Nettverket avholder årlige rektormøter og har også arrangert egne samlinger for de internasjonale koordinatorene
- BAS ble våren 2015 medlem av FUS, **Forum for Utdanning i Samfunnsplanlegging** som er en samarbeids- og interesseorganisasjon for universiteter og høyskoler med fagfelt innenfor samfunnsplanlegging, by- og regionplanlegging, fysisk planlegging, og urbanisme. FUS er også medlem av Association of European Schools of planning.
- BAS er assosiert medlem i foreningen **Oslo Arkitekturtriennale**.
- BAS har fra starten av vært medlem av **profesjonsrådet for arkitektur- og landskapsarkitekturutdanning**, sammen med Arkitekt- og designhøgskolen i Oslo, arkitekturutdanningen ved NTNU og landskapsarkitekturutdanningen ved NMBU. Etter UHRs omorganisering får BAS kun observatørstatus i profesjonsrådet.

Resultater og måloppnåelse for midler til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåinger

Ingen midler tildelt.

Resultater og måloppnåelse for eventuelle midler tildelt over kap. 281 post 70

Bas har ikke fått tildelt midler over kap. 281 post 70.

Resultater og måloppnåelse for øvrige midler tildelt i supplerende tilskuddsbrev i 2018

BAS har ikke mottatt midler i supplerende tilskuddsbrev i 2018.

4 STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

Som følge av innføring av de nye personvernreguleringene som trådte i kraft juli 2018, utformet administrasjonen en personvernerklæring som ble publisert på skolens hjemmeside. Nye rutiner for å sikre forsvarlig behandling av personopplysninger ble utarbeidet.

Skolen ser arbeidet med HMS, beredskap, internkontroll og personvern i sammenheng. Rutiner og prosedyrer utarbeidet under de ulike systemene overlapper delvis og dekker flere formål.

BAS er en liten og oversiktlig organisasjon, noe som gjenspeiles i organisasjonskartet. Faglig og økonomisk ansvar er delegert etter ansvarsområde og på vilkår angitt i kontrakt og mandat.

Styret vedtar overordnet budsjett og virksomhetsmål og rektor prioriterer tiltak i henhold til vedtatte planer.

Delegering av budsjettansvar praktiseres slik at klasselærerne for de tre første årene har ansvar for å planlegge semester og skoleår innenfor gitte rammer. På masternivå får hovedlærere ansvar for å gjennomføre sitt masterkurs innenfor et gitt budsjett. Kursbudsjettene ligger relativt fast fra år til år, men eksterne bevilgninger kan gi mulighet til å hente inn ekstra lærekrefter, holde utstillinger og/eller lage flere og bedre publikasjoner fra kurset. Målet er at skolens budsjett skal gå mest mulig i balanse over tid. BAS har ikke som mål å drive med overskudd, men styret godkjenner normalt ikke et budsjett med underskudd. Med varierende inntekter er det nødvendig med en buffer som kan ta av for svingninger i inntekter og kostnader. Overskudd fra et år tilføres skolens egenkapital slik at selskapet har en buffer til svakere år. Dette gir skolen et handlingsrom til å iverksette større planlagte tiltak og prosjekter enkelte år.

Administrasjonen lager prognoser for statstilskuddet flere år frem i tid beregnet på grunnlag av produserte studiepoeng og uteksaminerte kandidater 2 år tilbake i tid. Med ulike scenarier basert på forventet studiepoengproduksjon og eksterne inntekter, beregnes forventet inntekt flere år fremover.

Ansvar for fakturering, bestilling/innkjøp, attestering og utbetaling er regulert i interne prosedyrer. Skolen har sammen med revisor gjennomgått virksomheten med tanke på risikovurdering og internkontroll. Ingen spesielle hendelser i 2018 skulle tilsi behov for iverksettelse av særskilte undersøkelser. Skolens regnskap er alltid rent og revisor har aldri hatt merknader til regnskapet.

Prosesser knyttet til strategiske vedtak, ansettelse m.m. er åpne og inkluderende. Studenter og lærere er representert i nær sagt samtlige av skolens råd, komiteer og

utvalg. Komiteer og utvalg har mandat og sammensetning definert i organisasjonsbeskrivelsen som ligger tilgjengelig på skolens offentlige hjemmeside.

Styret, som normalt møtes 4-5 ganger i året holdes orientert om skolens aktiviteter gjennom rektors orientering på hvert styremøte. I tillegg konsulteres de ulike styremedlemmene ved behov på områder de har særlig kompetanse på.

Planverket for beredskap ved BAS har i 2018 gjennomgått en revisjon for å gjøre den enklere og mer tilgjengelig for våre brukere. Vi har hatt økt fokus på utenlandsreiser, både som del av studieturer og utveksling. Informasjon i forkant og rapportering tilbake underveis gjør at deltakere er bedre rustet til å håndtere en evt. kritisk situasjon. Vi har jevnlig diskutert ulike scenario innad i beredskapsgruppen for å øke bevissthet rundt hvordan vi håndterer en tenkt krisesituasjon.

Deltakelse i beredskapsforumet i Bergen der høyere utdanningsinstitusjoner møtes og samarbeider om beredskap har blitt en etablert del av beredskapsarbeidet vårt. Å kunne dra veksler og utveksle erfaringer med større institusjoner er svært nyttig. I løpet av året har vi hatt tre samlinger:

- *Fagseminar: Innføringskurs i håndtering av vold og trusler*
- Fagseminar: Kommunikasjon mellom Politiet og institusjonen
- Årlig Beredskapsforum: Tema: Informasjonssikkerhet og hendelser i utlandet

Sett i lys av Metoo og økt fokus på psykisk helse, har BAS i 2018 hatt ekstra tiltak for å gi klargjørende informasjon til studentene. Dette for at de skal ha kunnskap om hvilke prosedyrer og tilgjengelig hjelpeapparat som finnes når en student ved BAS har utfordringer av ulik art. Denne informasjonen er distribuert til alle per e-post, lett tilgjengelig på oppslagstavle, samt under beredskapsplan på hjemmesiden. Vi har utpekt to ombudspersoner for studentene. Det betyr at studentene kan varsle om alle vanskelige og utfordrende situasjoner direkte til dem. Overfor faglige og andre ansatte har vi hatt ekstra fokus på krenkelser og profesjonell distanse, og alle ansatte har signert erklæring vedrørende dette.

Skolen gjennomførte en ROS-analyse sist i 2016 og en evaluering av beredskapsplanverket ble utført med bistand fra skolens bedriftshelsetjeneste. BAS arrangerer årlig førstehjelpskurs for nye studenter. Fast ansatte hadde førstehjelpskurs med Røde kors sist i 2017.

BAS har ikke data-avdeling eller ansatt IT-personale. Drift av nettverk og servere er satt ut til eksterne datafirma. Skolen benytter derfor et forenklet styringssystem for informasjonssikkerhet (SSIS). Systemet sikrer dokumentasjon og oversikt over eksisterende systemer og installasjoner. Systemet angir geografisk lokasjon, brukenheter/ organisatoriske enheter, sentrale informasjonsverdier og en oversikt over tekniske ressurser med plassering, tilgang og driftsinformasjon. Rutiner for

avvikshåndtering, som også er knyttet opp mot skolens beredskapsplan. En enkel kartlegging og risikoanalyse ble sist gjennomført i 2017. Tiltak iverksatt i løpet av 2018 som følge av siste risikoanalyse, er først og fremst etablering av ny beredskaps- og serviceavtale med backup ute av huset for administrasjonens server og nettverk. Det er ikke gjennomført revisjon av ledelsessystemet, men enkeltrutiner og deler av systemet som håndteres av eksterne datakonsulenter blir drøftet jevnlig med disse.

Fysisk sikring av bygget er alltid et tema og nye dører, låser og terping på låserutiner er videreført siste år.

5 VURDERING AV FREMTIDSUTSIKTER

5.1 Omtale av fremtidsutsikter og planer for 2019

«Robuste fagmiljøer er viktig, men universitets- og høyskolesektoren her i landet er mangfoldig. Derfor vil regelverket også ta høyde for at små institusjoner med høy kvalitet på undervisningen skal kunne få statstilskudd. Det skal fortsatt være mulig å være liten så lenge institusjonen er skikkelig god.» Forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø i pressemelding 16.11.2018

For en liten institusjon vil rammebetingelser lokalt, nasjonalt og internasjonalt kunne ha vesentlig betydning for organisasjonens mulighet til å nå fastsatte mål og resultater i fremtiden. I det følgende drøftes noen forhold som kan ha betydning for BAS.

Internasjonalt

Ved utlysning av undervisningsstillinger sommeren 2016 var ca 2/3 av søkerne utenlandske og ingen norske søkere ble ansatt i 7 nye åremålsstillinger som BAS fylte i 2017. Tilgangen på dyktige arkitekter og kunstnere som ønsker å undervise ved skolen er god. Våren 2019 utlyser vi igjen to nye stillinger, denne gangen med tydeligere kvalifikasjonsavgrensning og klarere forankring til en vestnorsk byggeskikk, og det blir spennende å se om dette fører til flere lokale søkere.

Nasjonalt

Kunnskapsdepartementet varslet i pressemelding 16.11.2018 at de vil foreslå endringer i universitets- og høyskoleloven, som gjelder tilskuddsordningen for private høyskoler: *«Regjeringen vil at hovedregel skal være at private høyskoler må ha institusjonsakkreditering for å få statstilskudd. – Samtidig ønsker jeg at regelverket skal ta høyde for at små institusjoner med veldig høy kvalitet på utdanningen kan få tilskudd, sier forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø.»* De tar dermed i all hovedsak til følge ekspertgruppens anbefaling fra mai 2017, som bl.a. anbefalte at kun institusjoner med akkreditering som høyskole, vitenskapelig høyskole eller universitet skal kunne søke om statstilskudd i tilskuddsordningen for private høyskoler over kap. 260 post 70.

Forslaget om institusjonsakkreditering som kriterium for å kunne motta statstilskudd vil som følge av foreslått overgangsperiode på fem år ikke få umiddelbare konsekvenser for BAS. På lengre sikt er skolens mål å oppnå institusjonsakkreditering. I løpet av 2018 hadde vi de innledende møtene med NOKUT og satte i gang arbeidet med å klargjøre søknaden. Vi regner med å levere første del av søknaden om akkreditering før påske 2019 og andre og siste del av søknaden innen utgangen av 2019.

Regjeringens arbeid med UH-sektoren de siste årene, der krav til struktur, kvalitet og finansiering har blitt utredet og revidert legger opp til sterkere styring av de private institusjonene. Departementet krever at institusjonene effektiviserer, samtidig som

økende rapporteringskrav og kontroll legger beslag på en stadig større andel av institusjonens administrative ressurser. Det er blitt mer utfordrende å drive som en liten skole, men ikke først og fremst av faglige grunner.

BAS har et solid faglig program og tilbyr undervisning av høy kvalitet. Skolen har alltid vært utadrettet og mener at gjennom å søke samarbeid som styrker kjernevirksomheten vil institusjonen kunne oppnå tilstrekkelig robusthet uten å slå seg sammen med andre. Samarbeidet med andre høyere undervisningsinstitusjoner lokalt og internasjonalt gir BAS mulighet til å delta i faglig utfordrende utviklingsprosjekter og forskningsaktivitet.

Skolen har gode søkertall til studiet, som omtalt tidligere i rapporten. Fra 2012 til 2016 økte søkertallet med 60% fra 139 søkere i 2012 til 231 registrerte søkere i 2016. Siste to års søknadstall på hhv 228 og 216 indikerer en utflating. Med fortsatt over 7 søkere pr studieplass ser vi ikke grunn til bekymring. Frafall og gjennomføring har vært et tema departementet har fokusert på de siste årene. Som omtalt tidligere vurderer BAS at det kan være fornuftig å se på dette i et større perspektiv. Kunnskapsdepartementets tilstandsrapport for 2016 kartla studentflyt mellom de norske institusjonene i perioden 2013-2015. Oversikten viser for BAS sin del en netto flyt inn til skolen på 5 studenter. Det stemmer godt med vår kunnskap om at søkerne til skolen som regel har mer erfaring/utdanning enn kun videregående skole.

Endringene i finansieringssystemet var ikke ventet å gi negative konsekvenser for skolen. Innføring av en ny indikator for ferdige kandidater har trolig positiv effekt for BAS. Skolen erkjenner at vi er sårbar for svingninger i gjennomstrømming og frafall på studiet og som del av arbeidet med studiekvalitet vurderes tiltak for å bedre gjennomstrømmingen og hindre frafall. Regjeringen har hatt stort fokus på gjennomstrømming på normert tid. Svært mange av BAS-studentene gjennomfører ikke på normert tid. BAS sin holdning er at skolen ikke ser det som negativt at studentene tar permisjon for å jobbe eller gjøre andre faglig relevante aktiviteter. Det er et syn som kan sies å finne støtte hos partene i arbeidslivet som har fremmet ønske om at all høyere utdanning skal ha poenggivende praksis.

BAS har vist gjennom flere år at skolen er i stand til å hente inn ekstern finansiering ikke minst i faglig funderte samarbeidsprosjekter med aktører både lokalt og internasjonalt i EU/EØS-systemet.

Lokalt

BAS, ved styret, rektor, lærerne og studentene følger med på kommunens planer for Kristiansholm. Skolens lokalisering ved sjøen, med 70 meter dypvannskai og det åpne vannspeilet foran skolen har vært regnet som et aktivum. Etter at skolen fikk presentert utbyggingsplaner som i verste fall vil medføre at BAS blir fullstendig innebygget og mister direkte tilgang til sjøen ble det nedsatt en «aksjonsgruppe» med studenter og lærere som jobbet med området og kom opp med alternative forslag. Gruppen formulerte høringsvar til kommunen. Like før høringsprosessen kom i stand kjøpte

OBOS tomten, og det har derfor vært viktig for BAS å innlemme dem i dialogen vi har hatt med kommunen om ivaretagelse av kvaliteter i Sandviken. I forbindelse med høringen var det massiv kritikk mot kommunens forslag fra lokale aktører, naboer og skolen. Det ble levert en innsigelse fra fylkeskommunen som betyr at kommunen har valgt å bruke våren 2019 til å utarbeide et nytt prosjektutkast. De opprinnelige planene vil bety en kvalitativ forringelse for studentene og muligens også økonomisk med tanke på eiendommens verdi. Flere av skolens kurs på ulike klassetrinn innarbeidet området i sitt opplegg i fjor.

I løpet av 2018 har vi konsolidert samarbeidet med den nyopprettede byarkitekten gjennom flere ulike prosjekter, og gjennom gjensidige invitasjoner til presentasjoner og faglige diskusjoner. Samarbeidet med Bergen kommune, Høgskolen i Bergen, byggeindustri og aktører innen tremiljø, her under Tredriveren skal videreføres og styrkes. Kontakten skolen har med Husbanken, med særlig vekt på universell utforming skal opprettholdes. Hordaland Fylkeskommune har inkludert BAS i sin regionale kulturplan for Hordaland i perioden 2015-2025, og de har vist interesse for å være med i en ny satsing BAS har tatt initiativ til, et prosjekt vi har kalt 'Å vøla eit landskap', der vi sammen med Solund kommune og Fylkeskommunen vil se på planforutsetningene for å kunne ivareta kulturlandskapet som verdigrunnlag på en bedre måte enn i dag. Vi satser på å søke regionale forskningsmidler til dette prosjektet i mai 2019.

Interne forhold

Høsten 2017 var et slags vannskille for BAS. Da begynte 7 nye åremålsansatte lærere, samtidig som siste periode av åremålskontraktene for flere «gamle» lærere utløp. Den økte andelen fast ansatt fagpersonale vil bidra til økt robusthet. De nyansatte bidrar til at skolen kommer et steg nærmere målet om å oppfylle kravene til institusjonsakkreditering. Med de to nye stillingene vi satser på å besette i 2019 vil vi ha oppnådd kravene. Skolen er klar over at utskifting av store deler av fagpersonalet på relativt kort tid kan ha utilsiktede effekter, på godt og vondt. Styret har bedt skolen være oppmerksom på evt. kulturforskjeller som kan virke inn på undervisning og læringsmiljø.

For BAS var den mest åpenbare ulempen ved manglende institusjonsakkreditering at skolen ikke fikk medlemskap i Universitets- og høyskolerådet (UHR). Skolen hadde likevel en fot innenfor gjennom sitt medlemskap i profesjonsrådet for arkitektur og landskapsarkitektur, sammen med AHO, Arkitektutdanningen på NTNU og landskapsarkitekturutdanningen på NMBU. I 2018 ble denne praksisen endret slik at kun akkrediterte skoler kunne delta i profesjonsrådet og vi har i de siste møtene kun hatt observasjons-status. Etter kunnskapsdepartementets forslag om å endre kravet for å gi statstilskudd til private høyskoler, står skolen på sikt overfor mer drastiske økonomiske konsekvenser ved manglende institusjonsakkreditering.

NOKUTs rapport etter evalueringsbesøket i 2016 gir en del anbefalinger for videre arbeid med studiekvaliteten som følges opp videre i året som kommer. Her under arbeid med et pedagogisk undervisningsopplegg. I 2018 deltok BAS i gruppen

Education Academy innen EAAE som tok initiativ til å starte et felles europeisk samarbeid om pedagogisk opplæring. Prosjektet kalles **Teaching the teachers**, og BAS har deltatt på første pedagogiske samling våren 2019 og vil fortsette å tilby dette opplegget til våre lærere. Vi planlegger også en pedagogisk vinkling på lærerseminaret sommeren 2019.

Resultatet fra Studiebarometeret er også styrende for hvilke tiltak som iverksettes. Oppgradering og forbedringer av studentenes fysiske læringsmiljø blir prioritert som konsekvens av resultatene fra begge disse evalueringene/vurderingene. I 2019 planlegger vi å utbedre den akustiske løsningen mellom kantine og auditorium, og legger til rette for flere grupperom og møterom. Vi har også bestilt nytt støvavsug for treverkstedet som blir montert i første halvdel av 2019.

Ny strategiplan for perioden 2015-2025 gir føringer for skolens virksomhet. Styret ser til at aktivitetene spisses innenfor de definerte satsingsområdene.

Utdanningskapasitet

BAS tar opp inntil 30 studenter årlig til første år av studiet. Opptak/inntak av utvekslingsstudenter, gjestestudenter/hospitanter og søkere med bachelor fra andre skoler til 4. året tilpasses den kapasitet skolen har for øyeblikket. Det avhenger av bl.a. permisjoner, frafall og utveksling ut fra BAS.

Eiendommen

Bygningsmassen er både en utfordring og et potensiale for skolen. De siste årene har det blitt gjennomført store oppgraderinger og utbedringer for å få tett hus, nye brukslokaler og ikke minst ny heis. Kommende år vil BAS prioritere å få på plass gode og hensiktsmessige arbeids- møte- og forelesningslokaler.

Det er et mål at BAS som arkitektskole kan utvikle eiendommen slik at den i mindre grad fremstår som en barriere for nærmiljøet og byen. Det er også et mål at skolen skal være et testområde for ulike bærekraftige løsninger. For skolen i seg selv er det et mål å etablere en god møteplass for skolens studenter, lærere og administrasjon. De siste årene har BAS Eiendom sørget for at hallen, bibliotek, lærerrom samt administrasjon er blitt sprinklet, bygget ut toppetasjen og installert varmepumpe. De to siste tiltakene med Enovastøtte. I løpet av 2015-2016 er silokjelleren oppgradert med ny inngang, toaletter og elektrisk opplegg. I 2017 ble ny heis installert og tilkomst internt på bygget utbedret. InSitugruppen, med lærere og studenter, ledet av rektor, har utarbeidet en strategisk plan for utvikling av BAS sin bygningsmasse med framtidig utvidelse av plass og reorganisering av funksjoner som skal sikre bedre læringsmiljø for studenter og lærere. Rapporten ble presentert for styret høsten 2017. Som en forlengelse av denne rapporten har BAS bestilt en energiøkonomisk vurdering av bygget og en tilstandsrapport av bygget, som begge vil bli ferdigstilt i løpet av 2019 og som vil peke på fremtidige utbedrings- og vedlikeholdsbehov.

Planer for 2019

Styret har gått inn for at BAS skal søke om akkreditering som høyskole. Planen var å få levert dokumentasjon til en prekvalifiserende vurdering rundt årsskiftet 2018/2019. Deretter, forutsatt klarsignal fra Nokut, fullstendig søknad i løpet av våren/sommeren 2019.

Inneværende år vil preges av det overordnede målet om å oppnå institusjonsakkreditering.

Virksomhetsmål for 2019 er å få BAS akkreditert som høyskole.

Følgende virkemidler med styringsparametere og skolens konkrete målsettinger støtter opp under arbeidet med å oppnå institusjonsakkreditering.

- **Kompetanseutvikling av fagpersonalet, her under kompetanseheving for å få flere opp på førstestillingsnivå, samt pedagogisk utvikling.**
 - o Antall BAS-lærere som kvalifiseres til førstestilling. Mål: Oppfylling av Nokuts krav.
 - o Antall lærere som deltar i prosjekt for pedagogisk utvikling. Mål: En startgruppe på 2-5 stk i 2019.
- **Fortsatt arbeid med å kvalitetssikre og utvikle utdanningen gjennom periodiske evalueringer og en intern programevaluering.**
 - o Gjennomført programevaluering. Mål: En gjennomført programevaluering i 2019
- **Styrking og formalisering av fagpersonalets FOU-arbeid. Bl.a. ved å tydeliggjøre krav til og muligheter for FOU-arbeid i de ulike fagstillingene. Styrking av biblioteket (funksjon og ressurser)**
 - o Publikasjoner rapportert av BAS-lærere. Mål: Flere registrerte publikasjoner.
 - o Innlegg på (internasjonale) konferanser. Mål: Økt antall konferanseinnlegg.
 - o Tilgang til tidsskrift. Mål: Bedret tilgang via papirabbonnement eller databaser.
- **Fortsatt tiltak for bedring av studentenes læringsmiljø, her under:**
 - o Fysisk læringsmiljø. Mål: Utbedring av verksteder, auditorium, møterom, utstyr
 - o Psykososialt læringsmiljø. Mål: Nye/bedre retningslinjer og tiltak
- **Videreføre og utvikle nye forbindelser og samarbeid med andre forsknings- og utdanningsinstitusjoner, næring/profesjon og samfunn.**

Gjennom fortsatt internasjonal mobilitet og samarbeid i regi av Erasmus+, SIU m.m.

- o Samarbeidsprosjekter. Mål: Søke nye samarbeidsprosjekter.
- o Mobilitet. Mål: Økt internasjonal mobilitet (volum).

- **Fortsatt effektivisering av driften gjennom formalisering og standardisering av flere prosesser knyttet til administrasjon og drift.**

Utvidet bruk av digitale verktøy der det er hensiktsmessig.

- o Bruk av digitale hjelpemidler. Mål: Utvidet bruk av bl.a. QuestBack m.m.

5.2 Budsjett Bergen Arkitektthøgskole 2019

BUDSJETT FOR BERGEN ARKITEKTHØGSKOLE 2019

INNTEKTER

Statstilskudd (*)	18 966 000
Studieavgifter	4 734 388
Andre inntekter	450 000
Sum driftsinntekter	24 150 388

KOSTNADER

Lønnskostnader adm. (inkl. rektor og prorektor)	3 650 000
Administrasjon, kontor, drift	1 650 000
OTP	218 000
Sum adm./drift	5 518 000

Utstilling, publisering, visning BAS	350 000
Kompetanseevaluering, strategisk arbeid, komitearbeid	350 000
Sum strategisk arbeid, annonsering/visning av BAS	700 000

Lønnskost faglige stillinger inkl OTP	8 450 000
Andre kostnader undervisning/fag	2 550 000
Sum undervisning	11 000 000

Husleie	3 120 000
Andre kostnader hus	2 500 000
Lønnskost drift hus/verksted inkl OTP	600 000
Sum hus	6 220 000

Avskrivning	400 000
Sum kostnader	23 838 000
Renteinntekter	50 000
RESULTAT	362 388

KOMMENTARER TIL BUDSJETT 2019

INNTEKTER

Statstilskudd som angitt i forslag til statsbudsjett 2019

Inntekt fra studieavgift basert på i snitt 140 studenter vår og høst 2019.

Studieavgift pr semester (prisjustert)

Andre inntekter, her under flerårige eksterne tilskudd, Erasmus+, NA og SIU.

KOSTNADER

Lønnskostnader adm. (faste), rektor og prorektor (50%) inkl. AGA og feriepenger, uten OTP

Andre kostnader kontordrift inkl. konsulentbistand. Økt kost datakonsulent i forbindelse med forbedret nett og utskriftsløsning

Annen regulær drift inklusiv inventar/utstyr. Akkrediteringssøknad. Plottere.

Kurs/kompetanseheving beredskap/hms

OTP, obligatorisk tjenstepensjon for administrativt ansatte

Utstillinger, publisering og visning av BAS

Kompetanseheving fagpersonale, strategisk arbeid, komitearbeid.

Lønnskostnader faglige stillinger (jfr. lønnsbudsjett) inkl. OTP og lønn fast ansatte lærere

Lærer inn fra permisjon fra mars og planlagt ny åremålsansatt professor i løpet av året.

Andre kostnader undervisning. Reise/overnatting lærere, materialer, utstyr til undervisning/kurs

Økt budsjett bibliotek; nye abonnement, databasetilganger, biblioteksystem + 150'

Forventet fortsatt/økt behov for tilrettelegging/tilpasset undervisning.

Husleie prisjustert. Fastsatt av BAS Eiendom AS.

Andre kostnader hus og drift inklusiv verksted. Vikar/overlapp vaktmester vår2019

Økte avskrivninger som følge av investeringer på verksted og oppgradering/flytting av auditorium.

Dette vil gi et positivt resultat etter ordinær drift på 362' kroner.

Overskudd tilføres skolens egenkapital og skal benyttes til tiltak som bedrer studentenes læringsmiljø, mens underskudd reduserer skolens oppsparte egenkapital/buffer.

6 ÅRSREGNSKAP 2018 MED NOTER OG LEDELSESKOMMENTAR

LEDELSESKOMMENTARER TIL ÅRSREGNSKAP 2018 BERGEN ARKITEKTHØGSKOLE

Institusjonens form

Bergen Arkitekthøgskole (BAS) er en privat høyskole med et akkreditert studietilbud. BAS er organisert som en selvstendig selveiende stiftelse og registrert i Brønnøysundregistrene som Stiftelsen Bergen Arkitekthøgskole. Styret er stiftelsens øverste organ og ansvarlig for skolens drift og ansettelse av rektor. BAS Eiendom AS er et heleid datterselskap av BAS og eier lokalene som skolen leier. BAS eier 100% av aksjekapitalen på 4.500' kroner i BAS Eiendom AS. Leieforholdet er regulert i leiekontrakt mellom BAS og BAS Eiendom AS.

Institusjonens formål

BAS ble opprettet i 1986 som et faglig og pedagogisk alternativ til de to statlige arkitekthøgskolene i Oslo og Trondheim. Institusjonens formål er å utdanne arkitekter gjennom undervisning, samarbeid med andre undervisningsinstitusjoner, forskningsinstitusjoner, næringsliv og nasjonale og internasjonale arkitektskoler. BAS har hatt eksamensrett for sitt 5-årige profesjonsstudium i arkitektur siden 1990 og fullført grad gir tittelen *Master i arkitektur*.

Bekreftelse på at regnskap er avlagt i samsvar med regnskapsloven

Regnskapet ved Bergen Arkitekthøgskole er avlagt i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk. Regnskapet er presentert i samsvar med de oppstillingsplaner og særskilte krav til regnskapsopplysninger som Kunnskapsdepartementet har fastsatt. Regnskapet gir et dekkende og rettviseende bilde av høyskolens økonomiske stilling. BAS tilbyr ett studium som gir Master i arkitektur, og statstilskuddet har ikke blitt brukt på annet studium enn dette.

Vesentlige endringer fra fjoråret/tidligere år

Statstilskuddet for 2018 på vel 17,17 millioner kroner er på kronenivå med fjorårets tilskudd, men tatt høyde for prisjustering, reelt noe lavere. Statstilskuddet utgjorde 76% av skolens totale driftsinntekter både i 2018 og 2017.

Ingen vesentlige endringer i driftsinntekter totalt, som endte på kr 22.555' mot kr 22.618 i 2017. Inntekt fra skolepenger sank med 3,4% fra 2017, grunnet noe færre betalende studenter i 2018.

Driftskostnader økte med kr 975', i all hovedsak grunnet økning i andre driftskostnader på kr 883'. Økningen innebærer gjennomføring av planlagte tiltak for bedring av studentenes læringsmiljø. Her under økt vedlikehold på huset, økte kostnader til renhold, økt bruk av datasystemer i undervisning og administrasjon (Lynda, QuestBack m.m.) og generelt bedre IKT-løsninger. I tillegg økte reisekostnader knyttet til nye faste lærere som ikke bor i Norge. Kostnader til renhold økte med 75%, fra kr 476' til kr 847' og skyldes utvidet vask av klasserom og fellesareal, samt økt hyppighet.

Kostnader knyttet til leie av datasystemer økte fra kr 127' i 2017 til kr 417 i 2018. Justert for «dobbel» fakturering av studieadministrativt system i 2018 grunnet manglende fakturering i 2017 (hhv. kr 50'+50'), er totale kostnader doblet. Skyldes nye avtaler for drift og backup av nett og datasystem. Skål bidra til mer stabil drift og økt informasjonssikkerhet. Nye digitale verktøy for undervisning/ opplæring (Lynda) og effektivisering av administrative oppgaver (QuestBack). BAS betaler husleie til BAS Eiendom AS. Årlig husleie for 2018 på kr 3030', var kun prisjustert med 2,7% fra 2017.

Lønnskostnader 2018 utgjorde 12.564' kroner som er på nivå med 2017. Skolen fikk en langvarig sykemelding og en forlenget ulønnet permisjon, som bidro til at faktiske lønnskostnader ble lavere enn budsjettet. Lønnskostnader som andel av totale driftskostnader utgjorde 55% i 2018 mot 57% i 2017.

Vesentlige avvik mellom resultatbudsjett og resultatregnskap

Styret for BAS vedtok budsjettet for 2018 med et planlagt underskudd på 115' kroner. Det er i tråd med gjeldende målsetting om å forbedre skolens læringsmiljø og at tidligere års overskudd skal anvendes til dette eller andre langsiktige tiltak som kommer studentene til gode. BAS utbetaler ikke utbytte og evt. overskudd tilføres skolens egenkapital for disponering senere år. Flere år med positivt resultat har gitt skolen en solid egenkapital og dermed handlingsrom til å kunne planlegge med underskudd ved behov.

Resultatet endte tilnærmet som budsjettet, med et underskudd på kr 120'. Kostnadsøkning ut over budsjett til renhold og IKT ble til dels oppveid av at prosessen med nyansettelser og tilhørende kompetansevurdering ble skjøvet inn i 2019 og noe underforbruk av lønn i undervisning grunnet sykefravær og permisjon.

Gjennomførte og planlagte investeringer

Etter fullført installering av ny heis i skolebygget rundt årsskiftet 2017/2018, er fortsatt oppgradering og utvikling av verksteder og auditorium prioritert i 2019.

Vurdering av høyskolens drift, herunder utvikling i inntekter og sentrale kostnader

BAS tilbyr et 5-årig profesjonsstudium og søkningen til det er jevnt god og stabil. I 2018 var det 216 ordinære søkere til 30 plasser, som er noe lavere enn 2017 med 228 søkere, men høyere enn i 2015 og tidligere år. BAS reklamerer ikke for studiet gjennom betalt annonsering og har ikke et markedsføringsbudsjett, men følger nøye med på søker tallene og vurderer løpende behovet for økt innsats i rekruttering av søkere. BAS har hatt god uttelling av Bolognaprosessen og den påfølgende kvalitetsreformen som gav økt mulighet for mobilitet internasjonalt. Skolen har god søkning av i hovedsak internasjonale studenter med bachelor i arkitektur fra andre skoler. Opptakskomiteen vurderer fritak for slik tidligere utdanning, og kan ta opp studenter til 4. år («masternivå») av studiet.

En større andel fast (åremåls)ansatte lærere har bragt BAS er et steg nærmere institusjonsakkreditering, og med det fortsatt trygghet for statsstøtte. BAS har satt seg som mål å søke institusjonsakkreditering våren 2019. Det tas høyde for at flere fast ansatte vil medføre økte kostnader, både høyere lønnskostnader og tilhørende personalkostnader.

Vi forventer høyere driftskostnader knyttet til IKT og infrastruktur. Det er også en tendens, ikke bare for BAS, at skolen får flere studenter som krever tilrettelegging og individuell tilpasning for å kunne gjennomføre studiet.

Det er et mål at BAS skal klare å drive i økonomisk balanse over tid. Skolen ønsker å sikre en mest mulig forutsigbar og stabil drift av undervisningen. Overskudd i år med høyere inntekter gir skolen en buffer for år med lavere inntekter. BAS ønsker å disponere overskudd til langsiktige tiltak og større oppgraderinger/investeringer i studiemiljøet.

BAS har god dialog med lokale aktører, her under Bergen kommune, Hordaland Fylkeskommune og Husbanken og har samarbeidet med og mottatt økonomisk støtte fra disse til både undervisning og forsknings- og utviklingsarbeid de siste årene. Skolen samarbeider faglig med Høgskolen på Vestlandet og Universitetet i Bergen. Skolen har i flere år deltatt i større internasjonale prosjekter. I 2018 var BAS partner i to Erasmus+prosjekter, *Society in motion* og *Phd by design*, samt prosjektet *New Wood* finansiert av SIU.

BAS Eiendom AS, som er heleid av BAS, skal ikke drive med overskudd. Husleien skal dekke lånekostnader og andre kostnader som huseier plikter å betale. Det har hittil ikke vært aktuelt å beregne eller fordele indirekte kostnader mellom BAS og BAS Eiendom AS.

Det er ikke planlagt organisatoriske endringer som antas å ville påvirke virksomhetens rettslige eller økonomiske stilling ut over grep gjennomført med å øke andelen fast ansatt fagpersonale for å oppfylle Nokuts krav til institusjonsakkreditering.

Disponering av overskudd

Årets underskudd på kr 120' føres mot opptjent egenkapital.

Overskudd føres tilbake til stiftelsen ved at det tilføres skolens egenkapital og bidrar til skolens videre drift. Det fungerer som buffer for svingninger i inntekter og kostnader samt anvendes til prioriterte tiltak i årene som kommer. Prioritert er oppgradering av fysisk studiemiljø med infrastruktur og andre langsiktige tiltak som kommer studentene til gode.

Høyskolens revisor er PricewaterhouseCoopers AS, Sandviksbodene 2A, Bergen

Bergen 15.02.2019

Rektor
Cecilie Andersson

Generelle merknader til regnskapsoppstillingen

Generelt

Teksten i kolonne A og algoritmene er låst for redigering. Samtlige tall skal angis i hele tusen, og uten fortegn. I beregningene styres fortegnet av teksten på regnskapslinjene.

Oppstillingsplaner for private høyskoler

Oppstillingsplanene er utformet for å dekke flere typer institusjoner, og det kan derfor være regnskapslinjer som ikke passer for enkelte institsjoner. Årsregnskapet skal inneholde de noter som er angitt nedenfor.

Noter til

Prinsippnoten (note 0) skal minst ha det innhold som er angitt i oppstillingsplanen. Notene 1 til 7 skal inngå i årsregnskapet, dog slik at oppstillingsplanene for notene 1 til 4 er bindende. Øvrige noter som i samsvar med bestemmelsene i regnskapsloven skal inngå i regnskapet og som er tilgjengelige pr. 15. februar, skal også tas med i regnskapsavleggelsen.

Ledelseskommentarer

Ledelseskommentarene skal ha det angitte innhold og leveres separat på Word-format.

Generelle regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er utarbeidet etter regnskapslovens bestemmelser, men er presentert i samsvar med Kunnskapsdepartementets rapporteringskrav.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter

Inntekter som forutsetter en motytelse er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det tidspunktet krav om vederlag oppstår.

Kostnader

Kostnader som vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode. Prosjekter innen oppdragsvirksomhet er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom påløpte kostnader og totalt estimerte kontraktskostnader.

Tap

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter. Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet.

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående.

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler er vurdert til markedsverdi.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskriving for påregnelig ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg er det for kundefordringer gjort en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender innen virksomheten er eliminert i

Pensjoner og pensjonsforpliktelser

Institusjonen har en pensjonsordning som gir de ansatte rett til avtalte pensjonsytelser.

Kontantstrøm

Kontantstrømanalysen er satt opp etter indirekte metode.

Kontoplan

Kontoplanen er satt opp etter NS 4102.

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektøgskole

Org.nr: 977155061

Resultatregnskap

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2018	31.12.2017	DBH-referanse
Driftsinntekter				
Offentlige tilskudd	1	17 174	17 104	RE.011
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	403	0	RE.011A
Salgsinntekter	1	4 735	5 332	RE.012
Andre driftsinntekter	1	243	182	RE.013
Sum driftsinntekter		22 555	22 618	RE.1
Driftskostnader				
Varekostnad		0	0	RE.021
Lønn og andre personalkostnader	2	12 564	12 435	RE.022
Avskrivninger		325	363	RE.023
Nedskrivninger		0	0	RE.024
Andre driftskostnader	3	9 881	8 998	RE.025
Sum driftskostnader		22 771	21 796	RE.2
Driftsresultat		-215	821	RE.3
Finansinntekter og -kostnader				
Finansinntekter	4	100	65	RE.041
Finanskostnader	4	5	4	RE.042
Resultat av finansposter		96	61	RE.4
Resultat før skattekostnad		-120	882	RE.5
Skattekostnad		0	0	RE.061
Årsresultat		-120	882	RE.6
Disponeringer og overføringer av årsresultat				
Tilført annen egenkapital	12	-120	882	RE.071
Konsernbidrag		0	0	RE.072
Andre disponeringer		0	0	RE.073
Sum disponeringer		-120	882	RE.7

Balanse - eiendeler

Beløp i 1000 kroner

EIENDELER	Note	31.12.2018	31.12.2017	DBH-referanse
A. Anleggsmidler				
I. Immaterielle eiendeler				
Rettigheter, konsesjoner m.v.	7	7	15	AI.01
Utsatt skattefordel	7	0	0	AI.02
Goodwill	7	0	0	AI.03
Sum immaterielle eiendeler		7	15	AI.1
II. Varige driftsmidler				
Tomter	8	0	0	AII.01
Bygninger og annen fast eiendom	8	0	0	AII.02
Maskiner og anlegg	8	492	459	AII.03
Kjøretøy	8	0	0	AII.04
Anlegg under utførelse	8	0	0	AII.05
Sum varige driftsmidler		492	459	AII.1
III. Finansielle anleggsmidler				
Investeringer i datterselskap		4 500	4 500	AIII.01
Investeringer i annet foretak i samme konsern		0	0	AIII.02
Lån til foretak i samme konsern	6	1 862	1 973	AIII.03
Investeringer i tilknyttet selskap		0	0	AIII.04
Lån til tilknyttet selskap og felles kontrollert virksomhet		0	0	AIII.05
Investeringer i aksjer og andeler		0	0	AIII.06
Obligasjoner og andre fordringer	6	0	0	AIII.07
Sum finansielle anleggsmidler		6 362	6 473	AIII.1
B. Omløpsmidler				
I. Varer				
Varebeholdninger		0	0	BI.01
Sum varer		0	0	BI.1
II. Fordringer				
Kundefordringer	9	78	173	BII.01
Andre fordringer	6, 9	243	296	BII.02
Krav på innbetaling av selskapskapital		0	0	BII.03
Sum fordringer		321	469	BII.1
III Investeringer				
Aksjer og andeler i foretak i samme konsern		0	0	BIII.01
Markedsbaserte aksjer og obligasjoner		0	0	BIII.02
Andre finansielle instrumenter		0	0	BIII.03
Sum investeringer		0	0	BIII.1
IV Bankinnskudd, kontanter og lignende				
Bankinnskudd		11 706	12 194	BIV.01
Kontanter og kontantekvivalenter		18	0	BIV.02
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		11 724	12 194	BIV.1
SUM EIENDELER		18 905	19 608	BV.1

Balanse - gjeld og egenkapital

Beløp i 1000 kroner

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	31.12.2018	31.12.2017	DBH-referanse
C. Egenkapital				
I. Innskutt egenkapital				
Selskapskapital	12	0	0	CI.01
Overkursfond	12	0	0	CI.02
Annen innskutt egenkapital	12	0	0	CI.03
Sum innskutt egenkapital		0	0	CI.1
II. Opptjent egenkapital				
Bundet egenkapital	12	0	0	CII.01a
Annen opptjent egenkapital	12	16 251	16 371	CII.02a
Sum opptjent egenkapital		16 251	16 371	CII.1
Sum egenkapital		16 251	16 371	CIII.1
D. Gjeld				
I. Avsetning for forpliktelser				
Pensjonsforpliktelser		0	0	DI.01
Statstilskudd - investeringsformål		0	0	DI.02
Andre investeringstilskudd		0	0	DI.03
Utsatt skatt		0	0	DI.04
Andre avsetninger for forpliktelser		0	0	DI.05
Sum avsetning for forpliktelser		0	0	DI.1
II. Annen langsiktig gjeld				
Konvertible lån		0	0	DII.01
Obligasjonslån		0	0	DII.02
Gjeld til kredittinstitusjoner	10	0	0	DII.03
Øvrig langsiktig gjeld	6, 10	0	0	DII.04
Sum annen langsiktig gjeld		0	0	DII.1
III. Kortsiktig gjeld				
Konvertible lån		0	0	DIII.01
Gjeld til kredittinstitusjoner	10	0	0	DIII.02
Leverandørgjeld		398	560	DIII.03
Betalbar skatt		0	0	DIII.04
Skyldig offentlige avgifter		782	626	DIII.05
Annen kortsiktig gjeld	6, 11	1 475	2 052	DIII.06
Sum kortsiktig gjeld		2 654	3 238	DIII.1
Sum gjeld		2 654	3 238	DIV.1
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		18 905	19 608	DV.1

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektthøgskole

Kontantstrømoppstilling (Indirekte modell)

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2018	31.12.2017	DBH-referanse
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
Resultat før skattekostnad		-120	882	KS.1
Periodens betalte skatt		0	0	KS.2
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler		0	0	KS.3
Ordinære avskrivninger		325	363	KS.4
Nedskrivninger av anleggsmidler		0	0	KS.5
Periodisert inntektsføring av tilskudd		-17 174	-17 104	KS.6
Endring i varelager		0	0	KS.7
Endring i kundefordringer		95	162	KS.8
Endring i leverandørgjeld		-162	30	KS.9
Endring i pensjonsforpliktelse		0	0	KS.10
Endring i andre avsetninger		0	0	KS.11
Endring i andre tidsavgrensningsposter		-369	40	KS.12
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		-17 405	-15 626	KS.OP
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter				
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		0	0	KS.13
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		-350	-119	KS.14
Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak		0	0	KS.15
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak		0	0	KS.16
Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer		0	-1 973	KS.17
Innbetalinger ved salg av andre investeringer		0	0	KS.18
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-350	-2 092	KS.INV
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
Innbetalinger av statstilskudd, husbank- og andre tilskudd		17 174	17 104	KS.19
Utbetalinger av statstilskudd, husbank- og andre tilskudd		0	0	KS.20
Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld		0	0	KS.21
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld		0	0	KS.22
Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld		0	0	KS.23
Utbetalinger ved nedbetaling av kortsiktig gjeld		0	0	KS.24
Netto endring i kassekreditt		0	0	KS.25
Innbetalinger av egenkapital		0	0	KS.26
Tilbakebetalinger av egenkapital		0	0	KS.27
Utbetalinger av utbytte		0	0	KS.29
Innbetalinger av aksjonærbidrag		0	0	KS.30
Innbetalinger av konsernbidrag		0	0	KS.31
Utbetalinger av konsernbidrag		0	0	KS.32
Andre innbetalinger ved finansieringsaktiviteter		111	0	KS.33
Andre utbetalinger ved finansieringsaktiviteter		0	0	KS.34
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		17 285	17 104	KS.FIN
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter		0	0	KS.35A
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		-470	-614	KS.35
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		12 194	12 808	KS.36
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		11 724	12 194	KS.BEH

Note 1 Driftsinntekter

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2018	31.12.2017	DBH-referanse
Offentlige tilskudd			
Avsnitt I			
Statstilskudd fra Kunnskapsdepartementet - drift	17 174	17 104	N1.011
Tilskudd/overføringer fra andre departement	0	0	N1.012
Avsnitt II			
<i>Tilskudd og overføringer fra statlige etater¹⁾</i>			
Periodens tilskudd/overføring 1	0	0	N1.013A
Periodens tilskudd/overføring 2	0	0	N1.013B
Andre tilskudd/overføringer i perioden	0	0	N1.013C
- utbetaling av tilskudd til andre virksomheter (-)	0	0	N1.013D
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater ¹⁾	0	0	N1.013
Periodens tilskudd/overføring direkte fra NFR	0	0	N1.014A
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter	0	0	N1.014B
- utbetaling av tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	0	0	N1.014C
Periodens netto tilskudd fra Norges forskningsråd	0	0	N1.015
Andre poster som vedrører overføringer fra statlige etater ²⁾			N1.016
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	0	0	N1.10
Sum offentlige tilskudd	17 174	17 104	N1.1

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.013 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.

2) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linje N1.016 skal omfatte tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

<i>Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet¹⁾</i>	31.12.2018	31.12.2017	DBH-referanse
Periodens tilskudd fra Regionale forskningsfond (RFF)	0	0	N1.080A
- utbetaling av tilskudd overføring fra RFF til andre virksomheter (-)	0	0	N1.080B
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	0	0	N1.80
Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	0	0	N1.070A
+ innbetaling av tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram fra andre	0	0	N1.070B
- utbetaling av tilskudd fra EUs til andre virksomheter	0	0	N1.070C
Periodens netto tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning	0	0	N1.70
Tilskudd fra EU til undervisning og andre formål	104	0	N1.021C
+innbetaling av tilskudd fra EU til undervisning og annet fra andre	0	0	N1.021D
- utbetaling av tilskudd fra EU til undervisning og annet til andre (-)	0	0	N1.021E
Periodens netto tilskudd fra EU til undervisning og annet	104	0	N1.21
<i>Tilskudd og overføringer fra diverse bidragsytere¹⁾</i>			
Periodens tilskudd/overføring fra kommuner og fylkeskommuner	0	0	N1.022A
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	0	0	N1.022B
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	0	0	N1.022C
Periodens tilskudd andre bidragsytere	299	0	N1.022D
- utbetaling av tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere til andre (-)	0	0	N1.022E
Periodens netto tilskudd overføring fra diverse bidragsytere	299	0	N1.22
Andre poster som vedrører annen bidragsfinansiert aktivitet ²⁾			N1.3
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer	403	0	N1.4

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.80 til N1.22 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13 Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.

2) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen Linje N1.3 skal omfatte tilskudd/overføringer som ikke omfattes av

	31.12.2018	31.12.2017	DBH-referanse
Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter			
Statlige etater	0	8	N1.052A
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	N1.052B
Organisasjoner og stiftelser	0	413	N1.052C
Næringsliv/privat	0	67	N1.052D
Andre oppdragsgivere	0	0	N1.052E
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet¹⁾	0	488	N1.52
Avsnitt III			
Studie- og eksamensavgifter ²⁾	4 657	4 814	N1.051
Andre salgsinntekter ²⁾	79	30	N1.053
Sum oppdragsinntekter og salgsinntekter	4 735	5 332	N1.5

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linje N1.52 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

2) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.051 og N1.053 skal omfatte salgsinntekter som ikke omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

	31.12.2018	31.12.2017	DBH-referanse
Andre driftsinntekter			
Husleieinntekter	0	0	N1.061
Gaver	0	0	N1.063
Andre driftsinntekter 1	51	182	N1.064
Andre driftsinntekter 2	192	0	N1.065
Sum andre driftsinntekter	243	182	N1.6
Sum driftsinntekter	22 556	22 618	N1.INT

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektthøgskole

Note 2 Lønn og andre personalkostnader

Beløp i 1000 kroner

DEL I

	31.12.2018	31.12.2017	DBH-referanse
Lønninger	9 938	10 222	N2.011
Feriepenger	826	677	N2.012
Arbeidsgiveravgift	1 393	1 157	N2.013
Pensjonskostnader	374	300	N2.014
Sykepenger og andre refusjoner	-62	-23	N2.015
Andre ytelser	95	103	N2.016
Sum lønnskostnader	12 564	12 435	N2.1

Antall årsverk:	20	20	N2.2
-----------------	-----------	----	------

DEL II

Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser	DBH-referanse
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)	781 625	4 392	N2II.01
Daglig leder (Rektor er daglig leder)			N2II.02
Styreleder	60 360	0	N2II.03
Nestleder i styret	51 334	0	N2II.04

DEL III

Godtgjørelse til øvrige styremedlemmer	Fast godtgjørelse	Godtgjørelse pr. møte	DBH-referanse
Styremedlemmer fra egen institusjon	0	2 358	N2III.01
Eksterne styremedlemmer	0	2 358	N2III.02
Styremedlemmer valgt av studentene	0	2 358	N2III.03
Varamedlemmer for styremedlemmer fra egen institusjon	0	2 358	N2III.04
Varamedlemmer for eksterne styremedlemmer	0	2 358	N2III.05
Varamedlemmer for studenter	0	2 358	N2III.06

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner for regnskapsåret 2018. For styremedlemmer som har fast godtgjørelse, oppgis godtgjørelsen for regnskapsåret 2018. Når det gis godtgjørelse pr. møte, oppgis satsen pr. møte.

Note 3 Andre driftskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2018	31.12.2017	DBH-referanse
Husleie	3 030	2 950	N3.1
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	2 681	2 205	N3.2
Felleskostnader ¹⁾	0	0	N3.3
IKT-kostnader	636	453	N3.4
Revisjonstjenester	148	145	N3.5
Kjøp av undervisningstjenester	0	0	N3.6
Konsulenttjenester og andre kjøp av tjenester	171	66	N3.7
Markedsføring	15	17	N3.8
Forsikringer	94	79	N3.9A
Reise- og møtekostnader	1 897	1 743	N3.9
Øvrige andre driftskostnader	1 211	1 340	N3.10
Sum Andre driftskostnader	9 882	8 998	N3.11
	31.12.2018	31.12.2017	DBH-referanse
Kostnadsført revisjonshonorar			
Lovpålagt revisjon	125	90	N3.025
Andre attestasjonstjenester	3	6	N3.026
Annen bistand	19	49	N3.027
Sum	148	145	N3.20

1) Her spesifiseres den andelen av eventuelle felleskostnader som angår høyskolens virksomhet.

Note 4 Finansinntekter og finanskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2018	31.12.2017	DBH-referanse
Finansinntekter			
Renteinntekter	99	64	N4.011
Reversering av nedskrivninger	0	0	N4.012
Andre finansinntekter	1	0	N4.013
Sum finansinntekter	100	65	N4.1
Finanskostnader			
Rentekostnader	0	0	N4.021
Nedskrivning av finansielle eiendeler	0	0	N4.022
Andre finanskostnader	5	4	N4.023
Sum finanskostnader	5	4	N4.2
Resultat av finansposter	96	61	N4.3

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektthøgskole

Note 5 Transaksjoner med nærstående parter¹⁾

Beløp i 1000 kroner

Salg til nærstående parter ¹⁾	31.12.2018	31.12.2017	DBH-referanse
Salg av varer			N5.010
Salg av tjenester			N5.011
Husleieinntekter			N5.012
Sum salg til nærstående parter	0	0	N5.1

Kjøp fra nærstående parter ¹⁾	31.12.2018	31.12.2017	DBH-referanse
Kjøp av varer			N5.020
Kjøp av tjenester			N5.021
Husleiekostnader	3 030	2 950	N5.022
Sum kjøp fra nærstående parter	3 030	2 950	N5.2

1) Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt nedenfor.

Note 6 Mellomværende med eier og nærstående parter

Beløp i 1000 kroner

Fordringer på eier ^{1) 2)}	31.12.2018	31.12.2017	DBH-referanse
Langsiktig fordring på eier			N6.010
Kortsiktig fordring på eier			N6.011
Sum fordringer på eier	0	0	N6.1

Fordringer på nærstående parter ¹⁾	31.12.2018	31.12.2017	DBH-referanse
Langsiktig fordring på nærstående parter	1 861	1 973	N6.020
Kortsiktig fordring på nærstående parter			N6.021
Sum fordringer på nærstående parter	1 861	1 973	N6.2

Gjeld til eier ^{1) 2)}	31.12.2018	31.12.2017	DBH-referanse
Langsiktig gjeld til eier			N6.030
Kortsiktig gjeld til eier			N6.031
Sum gjeld til eier	0	0	N6.3

Gjeld på nærstående parter ¹⁾	31.12.2018	31.12.2017	DBH-referanse
Langsiktig gjeld til nærstående parter			N6.040
Kortsiktig gjeld til nærstående parter			N6.041
Sum gjeld til nærstående parter	0	0	N6.4

1) Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt nedenfor oppstillingen.

2) Gjelder virksomheter som er datterselskap i et konsern eller som ikke er et eget rettssubjekt

3) Det skal i en egen oversikt nedenfor angis hvilke nærstående parter som omfattes av opplysningene i noten.

1) Langsiktig fordring på heleid datterselskap BAS Eiendom AS.

Gjelder lån på 2 millioner kroner fra BAS til datterselskap BAS Eiendom AS for å finansiere ny heis, som oppfyller krav til universell utforming. Vedtatt av styret i BAS. Tiltaket gjennomføres av BAS Eiendom AS, som eier av skolebygget. Lånet på kr 2 millioner er gitt på markedsmessige vilkår og regulert i låneavtale signert av styreleder i BAS og BAS Eiendom AS.

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektthøgskole

Note 7 Immaterielle eiendeler

Beløp i 1000 kroner

	Goodwill	Programvare og tilsvarende	Andre rettigheter	Utsatt skattefordel	Under utførelse	SUM	DBH- referanse
Anskaffelseskost 31.12.2017		257				257	N7.011
+ tilgang pr. 31.12.2018 (+)						0	N7.012
- avgang pr. 31.12.2018 (-)						0	N7.013
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)						0	N7.014
Anskaffelseskost pr. 31.12.2018	0	257	0	0	0	257	N7.1
- akkumulerte nedskrivninger pr.31.12.2017 (-)						0	N7.021
- nedskrivninger pr. 31.12.2018 (-)						0	N7.022
- akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.2017 (-)		-242				-242	N7.023
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2018 (-)		-8				-8	N7.024
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2018 (+)						0	N7.025
Balanseført verdi 31.12.2018	0	7	0	0	0	7	N7.2

Note 8 Varige driftsmidler

Beløp i 1000 kroner

	Tomter	Drifts-bygninger	Øvrige bygninger	Anlegg under utførelse	Infrastruktur-eiendeler	Maskiner, transportmidler	Annet utstyr og inventar	SUM	DBH-referanse
Anskaffelseskost 31.12.2017							1323	1323	N8.011
+ tilgang pr. 31.12.2018 (+)							350	350	N8.012
- avgang pr. 31.12.2018 (-)							0	0	N8.013
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)							0	0	N8.014
Anskaffelseskost pr. 31.12.2018	0	0	0	0	0	0	1673	1673	N8.1
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2017 (-)							0	0	N8.021
- nedskrivninger pr. 31.12.2017 (-)							0	0	N8.022
- akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.2017 (-)							-864	-864	N8.023
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2018 (-)							-317	-317	N8.024
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2018 (+)							0	0	N8.025
Balanseført verdi 31.12.2018	0	0	0	0	0	0	492	492	N8.2

Virksomhetens navn: **Bergen Arkitekthøgskole**

Note 9 Fordringer

Beløp i 1000 kroner

<i>Kundefordringer</i>	31.12.2018	31.12.2017	DBH-referanse
Kundefordringer til pålydende	302	397	N9.011
Avsatt til latent tap (-)	-224	-224	N9.012
Sum kundefordringer	78	173	N9.1
<i>Andre fordringer</i>	31.12.2018	31.12.2017	DBH-referanse
Andre fordringer	243	296	N9.021
Avsatt til latent tap (-)			N9.022
Sum andre fordringer	243	296	N9.2

Note 10 Øvrig langsiktig gjeld og gjeld til kredittinstitusjoner

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2018	31.12.2017	DBH-referanse
Gjeld til kredittinstitusjoner (langsiktig gjeld) ¹⁾			N10.011
Gjeld til kredittinstitusjoner (kortsiktig gjeld) ¹⁾			N10.011A
Annen langsiktig gjeld ¹⁾			N10.012
Sum	0	0	N10.1

¹⁾ Spesifiseres nedenfor etter behov på kreditor med angivelse av dato for siste avdrag.

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektthøgskole

Note 11 Annen kortsiktig gjeld

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2018	31.12.2017	DBH-referanse
Skyldig lønn	827	674	N11.011
Skyldige reiseutgifter		0	N11.012
Annen gjeld til ansatte		0	N11.013
Påløpte kostnader	14	273	N11.014
Annen kortsiktig gjeld ¹⁾	634	1 105	N11.015
Gjeld til datterselskap m.v		0	N11.016
Sum annen kortsiktig gjeld	1475	2052,3	N11.1

1) Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

1) Annen kortsiktig gjeld består av:

Forskuddsbetalt offentlig tilskudd	136
Forskuddsbetalt andre tilskudd	413
Diverse avsetninger og depositum	85
SUM øvrig annen kortsiktig gjeld	634

Virksomhetens navn: Bergen Arkitekthøgskole

Note 12 Egenkapital

Beløp i 1000 kroner

	Selskapskapital	Overkursfond	Annen innskutt egenkapital	Bundet egenkapital	Annen opptjent egenkapital	Sum	Referanser
Egenkapital pr. 01.01.2018					16 371	16371	N12.01
Egenkapitaltransaksjoner i 2018						0	N12.02
Overført fra årets resultat					-120	-120	N12.03
Egenkapital pr. 31.12.2018	0	0	0	0	16251	16251	N12.1

Virksomhetens navn: Bergen
Arkitektøgskole

Note 20 Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2018	31.12.2017	DBH-referanse
Viderformidlet til virksomhet A			N20.01
Viderformidlet til virksomhet B			N20.01
Viderformidlet til virksomhet C			N20.01
Andre videreformidlinger			N20.02
Sum videreformidlinger	0	0	N20.1

Merknad: Noten er frivillig, men kan tas i bruk av de institusjoner som ønsker å spesifisere videreformidlinger

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektøgskole

Note 21 Særskilt resultatregnskap for akkrediterte og ikke akkrediterte studietilbud m.v.

	Akkrediterte studietilbud	Andre studietilbud	Annen økonomisk aktivitet	DBH- Referanse
Driftsinntekter				
Offentlige tilskudd	17 174			N21.011
Inntekt fra tilskudd og overføringer	403			N21.011A
Salgsinntekter	4 735			N21.012
Andre driftsinntekter	243			N21.013
Sum driftsinntekter	22 555	0	0	N21.1
Driftskostnader				
Varekostnad	0			N21.021
Lønn og andre personalkostnader	12 564			N21.022
Avskrivninger	325			N21.023
Nedskrivninger	0			N21.024
Andre driftskostnader	9 881			N21.025
Sum driftskostnader	22770,7	0	0	N21.2
Driftsresultat	-215	0	0	N21.3
Finansinntekter og -kostnader				
Finansinntekter	100			N21.041
Finanskostnader	5			N21.042
Resultat av finansposter	95,6	0	0	N21.4
Resultat før skattekostnad	-120	0	0	N21.5
Skattekostnad	0			N21.061
Årsresultat	-120	0	0	N21.6
Disponeringer og overføringer av årsresultat				
Tilført annen egenkapital	-120			N21.071
Konsernbidrag	0			N21.072
Andre disponeringer	0			N21.073
Sum disponeringer	-119,776	0	0	N21.7

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektthøgskole

Note 25 Automatisk genererte nøkkeltall

Nøkkeltall regnes ut automatisk på grunnlag av data i øvrige arkfaner i årsregnskapet.

Tabellene skal benyttes til videre databehandling og må derfor ikke endres.

Evt kommentarer til tabellene legges inn som tekst under siste tabell.

Resultat:	31.12.2018	31.12.2017	DBH-referanse
Sum driftsinntekter	22 555	22 618	N25.011
-herav driftstilskudd fra Kunnskapsdepartementet	17 174	17 104	N25.012
-herav studie- og eksamensavgifter	4 657	4 814	N25.013
-herav andre bidrags- og oppdragsinntekter	403	488	N25.014
-herav andre offentlige tilskudd, salgsinntekter og driftsinntekter	322	212	N25.014A
Lønnskostnader	12 564	12 435	N25.015
Andre driftskostnader	10 207	9 361	N25.016
Sum driftskostnader	22 771	21 796	N25.017
Driftsresultat	-215	821	N25.018
Årsresultat	-120	882	N25.019
Balanse:			
Anleggsmidler	6 860	6 946	N25.021
Omløpsmidler	12 045	12 662	N25.022
Sum eiendeler	18 905	19 608	N25.023
Egenkapital	16 251	16 371	N25.024
Annen langsiktig gjeld og avsetning forpliktelser	0	0	N25.025
Kortsiktig gjeld	2 654	3 238	N25.026
Sum gjeld og egenkapital	18 905	19 608	N25.027

Nøkkeltall:			
Lønnskostnader som andel av totale driftskostnader	55 %	57 %	N25.031
Resultatgrad (driftsresultat / driftsinntekter)	-1 %	4 %	N25.032
Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld)	454 %	391 %	N25.032
Arbeidskapital (omløpsmidler- kortsiktig gjeld)	9 391	9 425	N25.032
Egenkapitalandel (egenkapital i % av totalkapital)	86 %	83 %	N25.032
Gearing (kortsiktig gjeld/egenkapital)	16 %	20 %	N25.032
Statstilskudd fra KD som andel av totale driftsinntekter	76 %	76 %	N25.032
Studie- og eksamensavgifter som andel av totale driftsinntekter	21 %	21 %	N25.032
Andre bidrags- og oppdragsinntekter som andel av totale driftsinntekter	2 %	2 %	N25.032

Virksomhetens navn: Bergen Arkitekthøgskole

Note 30 EU-finansierte prosjekter

Beløp i 1000 kroner

Prosjektets korthavn (hos EU)	Prosjektnavn (tittel)	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning	Tilskudd fra EUs randsonerprogram	Tilskudd fra andre tiltak/programmer finansiert av EU	Sum	Koordinator-rolle (JA/NEI)	DBH- referanse
Societv in motion	Societv in motion			104	104	NEI	EU.011
					0		EU.011
					0		EU.011
SUM		0	0	104	104		EU.1

Forklaring

Økonomirapporten EU-finansierte prosjekter skal fylles ut fullstendig med riktig prosjekt i riktig kolonne. Rapporten skal være avstemt med de aktuelle linjene i note 1 for de private institusjonene. Tabellen i rapporten omfatter de tiltak/prosjekter ved institusjonen som finansieres av EU. Prosjekter som er EU-finansierte, størrelsen på finansieringen, navnet og korthavnet på prosjektene skal rapporteres. Det skal skilles mellom prosjekter som finansieres via EUs rammeprogram for forskning (Horisont 2020, FP7 og eventuelt FP6) og andre EU-finansierte prosjekter. Tilskudd fra EUs randsonerprogram skal oppgis særskilt. Institusjoner som har koordinatrolle i EU-finansierte prosjekter, skal opplyse om dette. Det vises Orientering om forslag til statsbudsjettet 2016 for universiteter og høyskoler (Blått hefte) som gir en oversikt over aktuelle randsonerprogram som kan medregnes.

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektøgskole

Note 32 Datagrunnlaget for indikatorer i finansieringssystemet

Tall i 1000 kroner

Indikator	31.12.2018	31.12.2017	DBH-referanse
Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning	0	0	N32.010
Tilskudd fra EU til undervisning og andre formål	104	0	N32.011
Sum tilskudd fra EU rammeprogram for forskning og andre formål	104	0	N32.10
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	0	0	N32.020
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	0	0	N32.021
Sum tilskudd fra NFR og RFF	0	0	N32.20
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)			
- diverse bidragsinntekter	299	0	N32.030
- tilskudd fra statlige etater	0	0	N32.031
- oppdragsinntekter	0	488	N32.032
Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	299	488	N32.30

Merknad: Noten er tilpasset indikatorene i finansieringssystemet og genereres automatisk med utgangspunkt i det datagrunnlaget som er presentert i note 1. Den skal ikke endres.